

DE VREDE VREDE VI

DE - TIJDSCHRIFT VOOR INTERNATIONALE POLITIEK EN VREDESPROBLEMEN - 13e jg. 92/4 mei 1970

Raoul Servais

GENT

Op 26 april organiseert de BUVV in samenwerking met MJA - J.S. - K.J. - Links - Arbeiders esperantisten - Hum. verbond - Arb. toneel - VKS - Diepgang e.a. organisaties, in voorbereiding van de Vietnambetoging, een voordracht met film. Deze bijeenkomst heeft plaats in de Academieraadzaal (Volderstraat) - Spreker : Staatsminister Henri Rolin, film : Mister freedom.

K.N.S. VRIJDAG 24 APRIL 1970 te 20 u.

MARIE - OCTOBRE

Spel in 2 bedrijven door Jacques Robert Julien Duvivier en Henri Jeanson.

Regie A.E. De Frenne

opgevoerd door de

K.M. MELOMANEN

waarbij zich aansluit de

Kon. Vriendenkring FLANDRAGAN

in samenwerking met de

Vriendenkring DACHAU

als 25e HERDENKINGSFEEST

van de Bevrijding van de Concentratiekampen.

Plaatsen van 20 tot 60 fr.

Lokatie : in Boekenarsenaal, Lamstr. 14, Gent

Tel. 25.62.57

BIJ DE VERJAARDAG VAN HET EINDE VAN DE TWEDE WERELDOORLOG NA 25 JAAR

Een evocatie in woord, beeld en muziek van de strijd vroeger en nu tegen militarisme en fascisme.

georganiseerd door de

BELGISCHE UNIE voor de VERDEDIGING van de VREDE.

met medewerking van het Onafhankelijkheidsfront (P.A. - P.M.) inleiding door Prof. Willy Calewaert - senator. Cultureel programma met medewerking van :

Tony Dequinze

De Krikskes

Rik Hancké

Dansgroep Griekse Gastarbeiders

WANNES VAN DE VELDE

donderdag 14 mei om 20 u.

Billiard Palace

Koningin Astridplein 40

Antwerpen

deelname in de kosten : 30 fr.

VREDESFONDS

I. Clayes - Brussel : 50 fr. - A.B. Koekelare : 250 fr - Van Hoeck - Ronse : 100 fr. - Burggrave - Nieuwpoort : 200 fr. - A.Z. Antwerpen : 50 fr. Desmedt Ieper : 100 fr. voor de aktie Vietnam : De Cuyper - Antwerpen : 100 fr.-H. Balthazar - Gent : 50 fr.

STEUN VOOR VIETNAM

Langs de BUVV Deurne

De Roover : 500 fr. Beller : 100 fr., Keymeulen : 100 fr., Bal : 300 fr.

"Vrede" wil de spreekbuis zijn van al diegene die - door degelijke informatie of voorstellen - een bijdrage willen brengen tot de internationale ontspanning.

De redactie doet dan ook beroep op de medewerking van al diegene die hiertoe kunnen bijdragen.

Ook de lezers van "Vrede" kunnen hieraan hun medewerking verlenen.

De ondertekende artikelen beantwoorden dan ook niet noodzakelijkerwijze aan het standpunt van de redactie.

Maandblad, 10 m. p. jaar.

Uitgave van de

Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede.

REDACTIE - BEHEER - PUBLICITEIT

Bagattenstraat 44, 9000 Gent

Tel. 09/23.82.52

prk. 10.112.88 - B.U.V.V. - Vlaams Comitee - Gent

ABONNEMENTENDIENST

Martelaarslaan 158 Gent

LEESGELD

100 fr. per jaar

12 fr. per nummer

Verantwoordelijk Uitgever :

M. Vanderborcht

Houwaertplein 14

1030 Brussel.

Drukkerij GAKKO s.v.

St. Pietersnieuwstraat 85 Gent

STEEDS BETER

Met dit nummer zijn we er zeker weer een stap op vooruit gegaan. Inhoud en opmaak beantwoorden reeds beter aan het doel dat we ons gesteld hebben.

Ook het aantal lezers gaat in stijgende lijn. We hebben reeds het aantal lezers bereikt dat we vorig jaar eind juni hadden. In enkele steden hebben eveneens enkele boekhandels ingestemd om "Vrede" te verkopen. Maar wat hebt u tot heden gedaan, waarde lezer, om ons blad beter te verspreiden?

Stel niet uit tot morgen wat u vandaag kunt doen. Werf nog vandaag een nieuwe lezer voor "Vrede".

UIT DE INHOUD

- de ontmoeting te Erfurt
door B. Wolstijn
 - de uitkijk
door Ward Ruyslinck
 - Europa en veiligheid
door volksvertegenwoordiger
Marc Drumaux
 - Rhodesië
door T. Bailleul
 - Cambodja
door Staf Schmidt
 - Document
"de uitroeiing der indianen"
 - cultuur
interview met R. Servais
 - "portret Jef Van extergem"
door Leo Picard
 - de "Pastorale verklaring"
door E. Gus Snijckers o.p.
 - Jeugdparlement
door J. Van Eckelpoel
- omslag : een tekening van R. Servais
een document van UNESCO

EDITO

ESCALADE IN ZUID-OOST AZIE

De recente militaire staatsgreep in Cambodja en de ontwikkeling van de vijandelijkheden in Laos komen aan de spanning in het vroeger Indo-China een andere dimensie te geven.

De leiders te Saigon hebben niet nagelaten te verklaren dat Cambodja uiteindelijk met hun een anti-communistisch blok zal moeten vormen. Generaal Lou Noi, huidig regeringsleider te Pnom-Penh, rekenschap houdend met de tot op dat ogenblik gevoerde neutraliteitspolitiek in dit land, heeft - in den beginne althans - niet nagelaten te verklaren dat zijn regering de tot dan gevoerde buitenlandse politiek zou blijven volgen.

Intussen verklaarde hij echter op dinsdag 1 maart dat zijn bewindsploeg mogelijks militaire hulp en wapens zou kunnen vragen aan "bevriende" mogendheden, namelijk ook aan de Verenigde Staten.

Deze laatsten zitten schijnbaar verveeld met deze overhaaste verklaring. Ze bevestigt te veel de beschuldigingen die tegen de V.S. werden uitgebracht, nl. dat zij via de C.I.A., een hand in het spel zou gehad hebben bij de omverwerping van Sihanouk. Dit is nochtans duidelijk. Na Thailand tot een militaire basis te hebben omgevormd, na ook in Laos een belangrijk deel troepen te hebben aangevoerd en aldaar onder meer door massale bombardementen in het binnenlands konflikt te zijn tussengekomen wil het Pentagon met de uitbreiding van haar invloed tot Cambodja de Vietnamese bevrijdingsbeweging alle bewegingsmogelijkheid ontnemen.

Komen we ook niet te zien dat, ondanks de akkoorden van Genève van 1954 en 1962 bepalen dat noch Laos, noch Cambodja lid mogen worden van een militaire alliantie, - het Verdedigingsverdrag voor Zuid-Oost Azië (de Saeto) zich bereid verklaard heeft bovengenoemde landen, alsmede Indonesië en Maleisië, als lid te aanvaarden.

Wanneer men weet dat anderzijds Prins Sihanouk opgeroepen heeft tot de vorming van een Cambodjaanse bevrijdingsbeweging, dan is het duidelijk dat we stilaan overgaan naar internationalisatie van de oorlog in Zuid-Oost-Azië.

Volgens het dagblad "Le Monde" zouden in de drie landen van het Indo-Chinees schiereiland niet minder dan twee miljoen zeshonderdduizend man van Amerikaanse en regeringstroepen onder de wapens zijn, daar waar dit voor Noord-Vietnam, de Pathet Lao en het Vietnamese bevrijdingsleger slechts zeshonderd duizend zou bedragen.

Hierin ligt zeker het bewijs dat de reactionaire krachten in de Verenigde Staten, dank zij de laatste gebeurtenissen, zich opnieuw een militaire overwinning in Vietnam tot doel stellen. De verklaringen van Nixon over de terugtrekking van de troepen en de sabotage van de onderhandelingen te Parijs kunnen in deze optiek gezien worden als een middel om de ware objectieven van de Nixon-administratie te verdoezelen.

Het is te vrezen dat de Verenigde Staten al haar militaire macht in de weegschaal wil werpen. Zo het voor haar duidelijk moet zijn dat zij niet in staat is het Nationaal Bevrijdingsleger onder de huidige omstandigheden militair te verslaan dan moet het groeiend verzet in Saigon zelf eveneens een reden tot ongerustheid zijn. Het eensgezind verzet van de senaat tegen de mishandelingen van de volksvertegenwoordiger Tran Ngoc Chau, de staking van de achttienduizend studenten, de betogingen voor het parlement van duizenden oud-strijders en oorlogsinvaliden, de beslissing van hogergenoemde groepen hun akties te koördineren met de anti-regeringsgezinde boedhisten van An Quang zijn zeker elementen die de V.S. ongerust moeten maken.

Onze regering zwijgt intussen als vermoord. Ondanks het feit dat het duidelijk is dat Washington alleen een militaire oplossing nastreeft en hiervoor niet aarzelt de oorlog te internationaliseren wacht minister Harmel zich wel een verklaring af te leggen die zijn Amerikaanse vrienden zou mishagen. Kunnen we dit verder blijven tolereren ?

Willen we aan deze politiek een einde stellen dan moeten we met meer kracht onze akties voor Vietnam ontwikkelen. Een eerste stap in die richting is zeker onze bijdrage tot het welslagen van de Nationale Vietnambetoging van zondag 26 april te Brussel.

André De Smet.

DE ONTMOETING TUSSEN KANSELIER BRANDT EN EERSTE MINISTER STOPH TE ERFURT.

Een kentering in de Europese verhoudingen ?

Alhoewel de voornaamste bijzonderheden ons natuurlijk ontbreken over het gesprek tussen Willy Brandt en Willy Stoph, toch willen we geloven wat ons ten allen kant wordt te verstaan gegeven : "dat het maar een begin is van een lange moeilijke dialoog. We willen er op de koop toe bijnemen dat er in de komende weken of maanden geen sensationele resultaten moeten verwacht worden. Maar één ding weten we alvast wel : voor de eerste maal in de geschiedenis hebben de regeringsleiders van de beide Duitse staten gekonfereerd, aan een tafel waarop de kleuren van beide republieken naast elkaar stonden. Dit betekent nog niet dat eenieder het bestaan van twee Duitse staten erkent.

Het betekent in ieder geval dat voor de regering van de Bondsrepubliek de "oost-zone" eindelijk de Duitse Democratische Republiek geworden is.

Erfurt was een gebeurtenis van een uitzonderlijk belangrijke historische draagwijdte. Eenieder die de Europese en Duitse problematiek van na de oorlog gevolgd heeft, zal moeten onderschrijven dat enkele jaren geleden nog, zo'n bijeenkomst onmogelijk leek.

Konrad Adenauer, die lange jaren de leiding had van ons buurland en onder wiens regering de Bundeswehr overging tot het opstellen van de offensieve en agressieve "Vorwärtsstrategie" drukte zich zeer dikwijls en zeer duidelijk uit over zijn "politiek" ten overstaan van de D.D.R., onder meer toen hij verklaarde : "Tot nu toe hebben we altijd gesproken over de hereniging van Duitsland. Het zou beter zijn te zeggen : bevrijding (van de Sovjet-zone)". En zijn opvolger de h. Erhard onderlijnde nog eens in zijn regeringsverklaring : " In geen geval zullen we maatregelen aanvaarden die de toestand kunnen verergeren doordat ze ofwel de kunstmatige verdeling van het land bekrachtigen, ofwel het regime van de sovjetzone erkennen of alleen maar het prestige van dit regime dulden".

Deze "klare" revanchistische taal heeft meer dan twintig jaar de buitenlandse politiek van de Bondsrepubliek beheerst en Europa onveilig gemaakt. Daarom ook vinden we het geen overdrijving Erfurt een historische betekenis toe te kennen, en uiterst belangrijk voor de toekomst van ons werelddeel.

Want, zoals de STANDAARD (21-22/3/70) het uitdrukte : "Hoe men de kwestie Duitsland ook benadert - en zij is het meest explosieve erfstuk van de tweede wereldoorlog - zij kan noch met geweld noch met een voortdurende miskenning van de naoorlogse realiteiten worden opgelost." Dit is zeer wijze taal.

En een van die na-oorlogse realiteiten is het bestaan van de DDR.

Wat meer is, de officiële erkenning van het bestaan van de twee Duitse staten en van haar grenzen is de hoeksteen voor de bouw van de Europese veiligheid.

Een verder borduren op het oud denkpatroon kenmerken de meeste commentaren. Zo schrijft Volksgazet (9/3/70) even voor de bijeenkomst : "... men kan begrijpen dat het wat sterk is om Brandt het schouwen van een erewacht

van de zogenaamde Volksarmee te willen opdringen. Dat wijst al te zeer in de richting van een "de facto" erkenning (van de DDR)... De Standaard vindt Stoph weinig buigzaam onder andere omdat hij hardnekkig vasthield aan de eis dat Bonn de DDR volkenrechtelijk moet erkennen willen de onderhandelingen tot resultaten leiden".

Dat de meerderheid van de redakties zulke of gelijklopende reacties lieten afdrucken stemt tot nadenken over de werkelijke rol die deze makers van openbare mening spelen in het raam van de internationale ontspanning.

Want men moet wel erg vastgeroest zijn in de militaire blokkenpolitiek om niet in te zien dat nu juist een uitstekende kans wordt geboden een sprong voorwaarts te maken naar zo nodige nieuwe betrekkingen tussen Oost en West, en dat de erkenning van de DDR daarom onmisbaar is. En verder moet men daadwerkelijk een ideologische aanhanger zijn van Eerste Minister Willy Stoph, om wat DE STANDAARD zijn verlanglijstje noemt als een ernstige basis tot onderhandelen te beschouwen ?

Dit verlanglijstje ? We vinden het niet onnuttig het nog even af te drukken zoals we het in bovenvernoemd blad gevonden hebben :

Dat West-Duitsland zich niet zal mengen in de buitenlandse politieke betrekkingen van Oost-Duitsland en in betrekking daarmee de Hallsteindoctrine zal laten vallen.

Dat men tot een overeenkomst zou komen waarbij de betrokken partijen afzien van geweld, gepaard gaande met wederzijdse erkenning van de staatsgrenzen.

Het verkrijgen van een UNO-zetel voor de DDR en de Bondsrepubliek.

Ervan afzien kernwapens te verlangen of op een andere wijze hierover te beschikken. Het afzien van de productie, het opslaan en gebruik van bacteriologische wapens.

De militaire uitgaven met de helft inkrimpen.

Het aansnijden van alle vragen die met het opruimen van de nasleep van de tweede wereldoorlog te maken hebben.

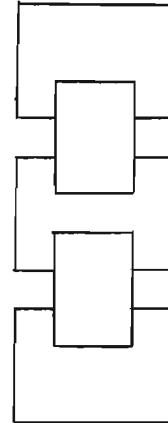
Willy Brandt en zijn regering hebben klaarblijkelijk deze voorstellen van W. Stoph niet zo "onmogelijk" gevonden, want zij legden met hem een nieuwe afspraak vast op 23 mei te Kassel.

Kunnen we dit niet als een bevestiging beschouwen van wat het Franse blad "LE MONDE" ons reeds in januari verzekerde, nl. dat de huidige Bondsregering "zich oriënteert naar de volledige en gehele erkenning van de D.D.R. ?"

Gedurende meer dan twintig jaar heeft de regering van ons land in naam van de solidariteit met de Nato-partner die de Duitse Bondsrepubliek is, geweigerd de erkenning van de D.D.R. ook maar in overweging te nemen. Nu in Bonn de bakens verzet worden kan Minister Harmel indien hij dit werkelijk wenst, tonen dat hij praktisch aan de Europese veiligheid wil bouwen. We kunnen en moeten de bres die in de oude muur geslagen is, verbreden, om een terugkeer naar versterkte en gevaarlijke Europese verhoudingen onmogelijk te maken. Waarop wacht onze regering om een delegatie naar de D.D.R. te sturen ? Het zou een daadwerkelijke steun betekenen aan de vredeskrachten in de Bondsrepubliek, en de revanchistische milieus (die niet dood zijn) verder ontmoedigen

Boe WOLSTIJM

OP DE UITKIJK

WIJ, BLEEKGEZICHTEN

*Het Grote Opperhoofd verkoopt zijn huid
zo duur niet meer
zijn jachtveld werd geclaimd door Shell
you dirty redskin
go to hell*

*de kleinzoon van Bomboko breekt een lans
voor automatische geweren
en de emir streelt de volbloedpaarden
van zijn wraak
en laat de uitgebloede dag neer
ratelend in de avond
als een rolluik
dat twee werelddelen scheidt*

*het gele ras blaast door zijn neus
en richt zich in zijn volle lengte op
en laat de hoefslag horen
van een machtig volk
dat trappelend van ongeduld
in de valleien der geschiedenis
verzameld wordt*

*de blanke daarentegen spreekt
met stemverheffing
en met groot gezag
over ontwapening
hij legt gewicht in elke weegschaal
en hij weegt
en wint
op al wat hij al gewonnen heeft
hij vindt de schaduw uit
en hij aanschouwt ze
dankbaar en aandachtig
en beheert ze in de naam der mensheid
in ons aller naam
hij spint vol welbehagen
als een kater voor de haard
en draait zich in het graf om
van zijn aangenomen zoon*

*zo wordt hij blanker
elke morgen
en bewaart hij zijn geloof.*

Ward Ruyslinck
(uit 'Tellurisch', een bundel parapoëtische montages in voorbereiding)

KRONIEK VAN HET MIDDEN-OOSTEN

De "tijdsduivel" heeft ons parten gespeeld bij de samenstelling van het artikel "escalatie in het Midden-Oosten", verschenen in het maartnummer van "Vrede", waar wij er de aandacht op vestigden dan de beslissing van Nixon, Phantoms te leveren aan Israël, bij zou dragen tot de versterking van het militair overwicht van deze staat t.o.v. de Arabische landen. Nixon heeft echter uiteindelijk besloten 'voorlopig' geen gevechtsvliegtuigen te leveren. Dit laatste nieuws werd wereldkundig op het moment van het verschijnen van "Vrede".

EEN GEMISTE KANS : GOLDMAN-NASSER

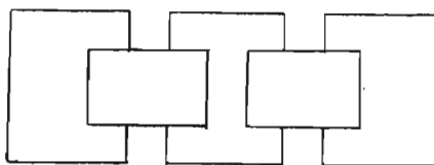
Besteden wij echter onze aandacht aan de mislukte poging tot officieuze, doch openbare ontmoeting tussen de voorzitter van het Joods Wereldcongres Dr. Nahum Goldman, en het Egyptisch staatshoofd, president Nasser.

Goldman, die als een non-conformistisch vrijsschutter beschouwd wordt door de Israëliëse regering bekwaam uiteindelijk niet de foeliant zich met Nasser te onderhouden. De redenen hiervoor aangevoerd door de regering Golda Meir zijn kenschetsend voor een harde beleidslijn. Israël wil zelf haar "vertegenwoordiger" aanduiden. Een privé-gesprek lijkt haar onaanvaardbaar, vooral als het middels de in haar ogen 'ongeschikte Goldman' gaat. Het is duidelijk dat deze stelling elk (zij het schuchter) begin van dialoog uitsluit. Nasser heeft politiek niet de mogelijkheid rechtstreeks te onderhandelen. Dit zou immers betekenen dat hij zonder enige overgang de rug zou moeten keren aan de tot dusver gevolgde politiek van niet-erkenning van Israël wat hem met een zou isoleren van zijn eigen bevolking, de andere Arabische staten en vooral van de Palestijnen. Dat het Israëliëse kabinet hardop de deur sloot voor een privé-gesprek stuitte echter op sterke oppositie in de Israëliëse pers en bevolking. Het dagblad "Haaretz" maakte een opiniepeiling bekend volgens dewelke 63 t.h. der ondervraagden zich tegen de regeringsbeslissing bekenden. In de meest uiteenlopende politieke kringen werden de regeringsargumenten voor de weigering als weinig overtuigend bestempeld. "Le Monde" (9/4/70) wijst terecht op de betekenis van de uitnodiging van Nasser aan Goldman voor de Arabische openbare opinie : "voor de eerste maal misschien werd bij een groot aantal burgers van de Joodse staat de hoop gewekt dat het debat hun recht op bestaan niet meer betwistte doch slechts betrekking had op een politiek en territoriaal geschil, dat etappengewijs uit de weg kan geruimd worden."

Indien we deze laatste mening van "Le Monde" overdenken lijkt ons de verantwoordelijkheid van de habikken nog groter bij het verkorven van een vredeskans. Een lichtpunt in de zaak Goldman is wel de tegenkanting die de Israëliëse regering ondervond.

Een oplossing voor de crisis in het Midden-Oosten zal waarschijnlijk slechts gevonden worden nadat de havikken in Israël volledig gediscredeerd zullen zijn en de vredeskrachten hun wil kunnen opleggen.

J. WOLLES.

NIEUWS VAN VRIEND AGNEW

Als gevolg van de verklaring van senator William Fulbright die toegaf dat "de beste van onze jongens" naar Canada zouden vluchten indien het Vietnamees conflict verder duurde, verklaarde de Amerikaanse vice-president :

"De democraten mogen hun leiders zoeken bij de deserteurs die zich verbergen in Canada of Zweden, wij, republikeinen zullen ze echter ergens anders zoeken. "Wat die deserteurs, die brandstokers, die mistevredenen, die civieke of incivieke muiters, die S.D.S. (Students for a Democratic Society), die R.A.M. (Revolutionary Action Movement), die Weatherman I en II (splintergroepen van de SDS), de Yippies, de Hippies, de Yahoos, de Black Panthers zowel als de Leeuwen en Tijgers betreft zou ik gerust het geheel van die verdoemde Zoo uitwisselen voor een enkele schildwacht van het soort dat ik bij de jonge Amerikanen in Vietnam zag".

ALSOOK VAN DE ACTUALITEIT..

Gezonden om de Vietcongs aan te vallen die een hinderlaag gelegd hadden voor een Amerikaans konvooi, hebben de gouvernementele soldaten verkozen de Amerikaanse wagens te plunderen en zich meester te maken van 200 kisten schuimdrank en een radiopost. Volgens bepaalde inlichtingen, heeft de Amerikaanse militaire politie die het kordon escorteerde de jacht gehouden op de gouvernementelen die in hun kantonement van de militaire school te Thu-Duc schuilden.

De gouvernementelen verplaatsten zich aan boord van gepantserde wagens en verplichtten het Amerikaans konvooi te stoppen. Een amerikaans officier kondigde aan dat disciplinaire maatregelen tegen deze soldaten zouden getroffen worden.

Ondervraagd over deze zaak verklaarde een woordvoerder van het militair Zuid-Vietnamees commandement niet op de hoogte te zijn van de gebeurtenissen.

BEATLE – MUSIC VOOR DE VREDE

Aan John Lennon, niet alleen komponist, zanger en grafikus maar ook vredesapostel, werd door een journalist gevraagd hoeveel zijn vredeskampagne hem wel ging kosten. Hij antwoordde hierop : "het heeft allemaal geen belang want we sturen de rekeningen toch naar president Nixon."

Met de slogan "war is over if you want it" bedoelt hij : wanneer iedereen vrede zou eisen in plaats van 'n nieuwe T.V. dan zou er ook vrede komen... !

Met zo'n mensen aan het bewind sterven legers en oorlogshitsers uit !

LEVE HET DRANKMISBRUIK

De Duitsers zijn altijd als grote bieren schnappsverbruikers bekend geweest. Volgens een in de pers verschenen bericht heeft men nu uitgerekend dat ze in West-Duitsland jaarlijks voor 21 miljard mark alcohol door de kelen gieten ; dat is ongeveer een miljard méér dan het leger per jaar kost !

Ach, waarom hebben de Duitsers niet altijd en nu nog al het geld opgedronken dat voor hun leger is en was bestemd ? Schade, schade, waarom doch niet ?

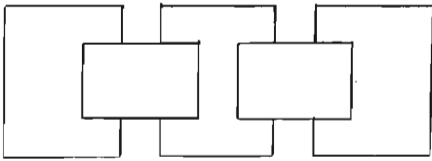
GRIEKENLAND

Bij het ter pers gaan vernemen we de uitspraak van het militair gerechtshof van Athene, en de aankomst in Parijs van Theodorakis.

Talrijke beschuldigen hebben tijdens hogergenoemd proces op een moedige wijze het regime van de kolonels aangeklaagd. Zij hebben eveneens de schandalige martelingen ontmaskert waarvan de gevangenen het slachtoffer zijn.

Desondanks zevenentwintig vijanden van het kolonelsregime tot zware straffen werden veroordeeld ontliepen ze de nog zwaardere straffen die door de procureur geëist werden.

Het is duidelijk dat het groeiend protest van de openbare mening van gans de wereld niet zonder invloed is geweest op de uitspraken van het militair gerechtshof en voor wat betreft de vrijlating van Theodorakis. De regeringen van Zweden, Noorwegen en Denemarken zijn eveneens tussengekomen bij de Europese commissie voor de rechten van de mens. Onze eigen regering geeft hier nogmaals geen blijk van veel initiatief. In ons volgend nummer komen we op het probleem "Griekenland" terug.

STANDPUNT

EUROPE EN VEILIGHEID

Mark Drumaux
Volkstertegenwoordiger

In deze periode waarin de 25e verjaardag van de zege over Hitler-Duitsland gevierd wordt of zou moeten worden, is het nuttig de belangrijkste aspecten van de buitenlandse politiek van België te onderzoeken.

We beperken ons hier tot twee problemen, die trouwens met elkaar verbonden zijn : enerzijds de problemen van West-Europa en vooral van de E.E.G. en anderzijds, het zoeken naar Europese veiligheid.

Sinds de recente Konferentie van Den Haag is de regering van mening dat we onherroepelijk de periode ingetreden zijn van de opbouw van een nieuwe politieke macht op het vlak van de "Zes".

Het is noodzakelijk, hierbij op zijn minst waakzaam te zijn. Wat betekent dat eigenlijk, in het kader van de Zes een gemeenschappelijke politieke macht verwezenlijken ? We leven in de wereld die is wat hij is. Het gevaar is groot, dat in feite deze nieuwe macht aan een groep staten wordt gegeven in het kader van de Zes, of eenvoudigweg aan de machtigste van deze staten, d.w.z. aan de Duitse Bondsrepubliek, die economische reus die, volgens M. Strauss, geen politieke dwerg wil blijven.

Men zal zonder twijfel daarop antwoorden dat kanselier Willy Brandt een andere taal spreekt, Dat is waar. Maar de macht der Westduitse monopolies blijft een feit. De parlementaire meerderheid van Willy Brandt is zwak. Gaan we morgen afhankelijk zijn van de willekeur van het humeur van een kleine fractie van het Westduitse kiezerskorps of van het officierenkorps van de Bundeswehr ?

De voorstellen en de akties voor de samenwerking in Europa zijn fout omdat de Europa-verdedigers een te klein Europa hebben uitgevonden, omdat ze Europa geweld hebben aangedaan. Europa was niet uit te vinden : het bestaat.

Het is onmogelijk de geschiedenis te schrijven, van de mensen, de werktuigen, de machines, de geschiedenis van de oorlog of van de vrede, voor West-Europa, zonder verplicht te zijn haar tevens voor Oost-Europa te schrijven. De geschiedenis is gemeenschappelijk. Ze heeft ons in een situatie gebracht, die we te aanvaarden hebben zoals ze is. Er bestaan socialistische staten en kapitalistische staten. Er zijn twee Duitse staten.

Ook voor de meest vastbesloten voorstanders van het Europa der Zes is het ogenblik aangebroken waarop men zich de vraag moet stellen of het niet nodig is dat de organisatie van de Europese economische samenwerking zich meer ontwikkelt in zijn werkelijke dimensies, d.w.z. in Europa met al zijn staten, zonder uitzondering.

In deze omstandigheden lijkt het ons, dat men zich moet oriënteren naar een fundamentele herziening van het Verdrag van Rome, met het oog op de organisatie van de samenwerking tussen alle staten van Europa en in het voordeel van alle gebieden en alle volkeren van Europa. Het komt erop aan, de onafhankelijkheid van Europa t.o.v. de Verenigde Staten te verzekeren, en de belangen van de werkers te verdedigen tegen de grote monopolies die, in het kader van de Zes, in alle vrijheid hun macht versterken.

Wat betreft de Europese veiligheid, moeten de politieke kringen beetje bij beetje verplicht worden haar als een praktisch werkpunt te beschouwen en niet slechts als het onderwerp voor palavers.

Goede geesten verzekeren ons dat de burgerlijke autoriteiten in de NATO doorheen de gebeurtenissen zeer edele politieke doelstellingen sterker op de voorgrond brengen, namelijk de vrede te vrijwaren en zelfs te versterken. Men weet ook dat de minister van Buitenlandse Zaken zich soms gunstig uit in die zin en veel internationale kontakten neemt.

Maar hoe ziet de werkelijkheid eruit ? Zelfs indien men kan aannemen dat er in het Atlantisch Bondgenootschap een "burgerlijke partij" is, kan men toch niet ontkennen dat een zeer machtige "militaire partij" er ook haar rol speelt. Ze verkreeg dat de militaire uitgaven verhoogd werden, onder meer voor België in 1970. Ze heeft, in december jl., onder leiding van vertegenwoordigers van de USA een systeem uitgewerkt voor het sneller ontketenen van een atoomoorlog. Ze heeft tot nu toe verhinderd dat België het verdrag voor niet-spreiding van atoomwapens ondertekent.

Het minste wat men kan zeggen is dat het behoud van een politiek die tot dergelijke standpunten leidt, in strijd is met het zoeken naar onderhandelingen. Daarom mag men, op het ogenblik waarop nieuwe mogelijkheden ontstaan of kunnen ontstaan voor een vreedzame oplossing van de moeilijke problemen van Europa niet vergeten welke wegen België heeft moeten beschrijven in het kielzog van de NATO.

We zullen de periodes niet vergeten, waarin dialoog onmogelijk was of verboden, en ook niet de tijd van de blokkade tegen de socialistische landen, noch de officiële medeplichtigheid met de agressoren in Vietnam. We weten dus heel goed dat, indien onderhandelingen in Europa beginnen, dit slechts gebeurt in de mate waarin de "militaire partij" of, duidelijker, de partij van de oorlog, geleid door het Pentagon, deze niet kan verhinderen. Zo ver zijn we zelfs nog niet gekomen.

Welk is het fundamenteel doel? Moet men ja of nee het einde der twee militaire blokken voorbereiden en verwezenlijken? Deze vraag moet met nadruk gesteld worden. Ja, men moet naar de afschaffing der militaire blokken gaan. Sommigen menen dat de veiligheid berust op het evenwicht tussen de blokken. Dat is een dwaze theorie, die jammer genoeg talrijke aanhangers heeft in de traditionele milieus.

Want al deze theorieën over het evenwicht van de bewapening hebben geen positieve gevolgen voor het oplossen der hangende vraagstukken. Ze verhinderen de evenwichtige vermindering der bewapeningen en begunstigen integendeel hun evenwichtige vermeerdering.

Anderzijds moet men vaststellen dat de Belgische regering zich niet op de eerste rij bevindt van diegenen die betrekkingen willen aanknopen met de Duitse Democratische republiek. Dat is waarachtig een traditie van onze leidende kringen: België heeft inderdaad de Sovjet-unie pas in 1935 erkend! Het zal er toch moeten toe overgaan ja te zeggen tot de D.D.R.

Trouwens, het is onmogelijk aan dit probleem te ontsnappen zodra men de vraag aanraakt van de bijeenroepen van een Europese Konferentie der Staten, zoals werd voorgesteld door de landen van het Warschau-pakt.

Minister Harmel stelt tegenover deze vraag echter het vaag begrip van de "zorgvuldige voorbereiding" van de uitwerking der dagorde en van het vaststellen der data voor een dergelijke konferentie.

Het "verstoppertje spelen" der "Atlantisten" duurt trouwens reeds meerdere jaren. Als de socialistische landen volledige en gedetailleerde programma's voorstelden, zoals in hun verklaring van 1966, antwoordden het Atlantisch Bondgenootschap en M. Harmel dat eerst Duitsland herenigd moest worden!

Als ze zeggen 'ontbinding der blokken' wordt geantwoord 'behoud der blokken'. Maar als, in hun recente verklaring, de socialistische landen een voorstel doen dat tot slecht twee punten beperkt is, antwoordt men dat op deze wijze het doel van de Konferentie onvoldoende zou zijn.

In feite vermenigvuldigen de leidende Amerikaanse kringen hun waarschuwingen tegen de Europese statenkonferentie. Ze remmen zoveel ze kunnen, de middelen daartoe ontbreken hun niet. Het is daarom dat men de vaststelling moet doen dat, indien België een positieve politieke rol wil spelen, het zich tot een nieuwe doktrine van buitenlandse politiek bekennen moet.

We moeten ons vrij maken van onze verplichtingen ten overstaan van de NATO en van het Atlantisch bondgenootschap, en een autonoom standpunt innemen. Er is vanzelfsprekend geen sprake van een veranderen van blok, maar wel van het behoren tot geen enkel blok. Het komt erop aan, onze intrede te doen in het derde Europa, dat der neutrale staten. Waarom zouden we niet strijden voor een statuut van neutraliteit van het Finse type?

Zeker, de tegenwerpingen ontbreken niet. Men werpt op dat er toch een leger nodig zal zijn. Maar waartoe zouden in de "geïntegreerde verdediging" onze enkele in Duitsland geïnstalleerde moderne brigades dienen, tenzij dan om in geval van een niet-nukleair konflikt, een of twee uren ten hoogste stand te houden? Fameuze veiligheid!

Men spreekt ons over ongeluk in het verleden. Maar in 1914 was de oorlog onvermijdelijk en wij zijn er het slachtoffer van geworden. Vandaag kan de oorlog verhinderd worden. In 1936 is de politiek van neutraliteit een onrechtstreekse hulp geweest aan de Hitler-macht die de oorlog ging ontketenen. Maar wie beweert vandaag nog in ernst, zelfs van rechts, dat de Sovjet-unie een oorlog wil uitlokken? In werkelijkheid zou een politiek van autonomie en neutraliteit van de Belgische staat een gunstig element zijn voor de Europese veiligheid.

Maar is het in elk geval niet-dringend nodig dat over al deze vraagstukken een brede discussie plaatsvindt? Het wordt tijd dat de politieke en syndikale organisaties, de socialistische, kristelijke en kommunistische organisaties, en diegene die geen ideologische of filosofische kleur hebben, ernstigere maatregelen treffen om overleg te plegen. Een breed initiatief der progressisten is mogelijk. Wij wensen zulks. Wie is het ermee eens? Wie is het er niet mee eens?

OPVOEDEN TOT VREDE

Onze vriend Jan Van Calsteren, verantwoordelijke voor onze werkgroep "Opvoeden tot vrede" en secretaris van de "Vereniging voor jeugdschrijvers" zal voor radio-uitzendingen "Het Vrije Woord" van het Humanistisch Verbond in de loop van de komende maanden een aantal zeer interessante uitzendingen verzorgen.

Deze zullen plaats hebben :

woensdag 6 mei om 18u20 - Is Hitler dood
over nazisme en neo-nazisme

Woensdag 20 mei om 18u20 - Opvoeden tot Vrede via
gezin, school ...

Woensdag 8 juli om 18u20 - Toerisme paspoort voor de
vrede

Woensdag 5 augustus om 18u20 - Wij en het atoomtijd-
perk (historisch, gevaren van A en H-bom)

Woensdag 12 augustus om 18u20 - Wij en het atoomtijd-
perk (2de deel) (overeenkomsten, vredelievend ge-
bruik

Woensdag 18 november om 18u20 - Opvoeden tot vrede;
St. Niklaas en het speelgoed

Woensdag 25 november om 18u20 - Jeugdlectuur en op-
voeden tot vrede.

OPROEP TOT DE JEUGD

Door de Verenigde Naties werd het jaar 1970 uitgeroepen tot het Internationaal jaar voor de Opvoeding. In dit kader en gelet op het bijzonder belang van dit internationaal initiatief heeft de

Vereniging van Schrijvers voor de Jeugd

Belgische Unie voor Verdediging van de Vrede en andere organisaties besloten een

DEKLAMATIEWEDSTRIJD voor de jeugd in te richten.

Deze wedstrijd zal plaats hebben op zaterdagmiddag 23 mei 1970 te 15 uur in de voordrachtzaal van het Volkskundemuseum Gildekamerstraat 2-6 - Antwerpen.

JURY :

Louis Verheyen :	inspecteur moraal
Staf Schmidt :	Dr jurist Ekers Vredeskomitee
Maria van Put :	lerares
Frieda van Gorp :	lerares
René Van Nerum :	jeugdschrijver en schooldirecteur
Frank Zijs :	leraar
Jan Van Calsteren :	jeugdschrijver en leraar

CATEGORIEEN :

van 8 tot 12 jaar
van 12 tot 15 jaar
van 15 tot 21 jaar

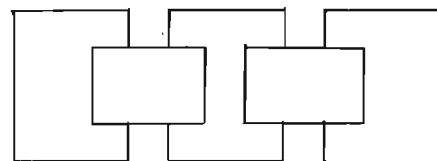
VOOR TE DRAGEN (thema : VREDE)

van 8 tot 12 jaar : poëzie (minimum 12 lijnen)
andere cat. : proza of poëzie (minimum 20 lijnen)

Aan deze wedstrijd zijn tal van prijzen verbonden.

Inschrijvingen tot 15 mei 1970 met vermelding van leeftijd, school en keuze der gedichten bij Jan Van Calsteren, Kruishofstraat 146/3a-2020 Antwerpen. Tel. 03/27.81.55.

Indien de deelnemers geen geschikte tekst bezitten kunnen zij die bekomen op aanvraag.

KOOPJES !

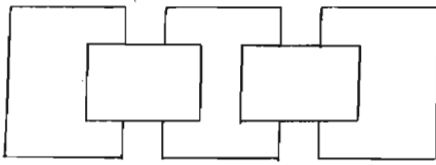
Hier volgt een lijst van enkele bewapeningsartikelen met hun huidige prijzen :

- een "Mirage" : 50 à 70 miljoen, volgens type.
- een "Northrop" type F5 : 44 miljoen.
- een "Leopard" of een AMX3 tank : 15 à 17 miljoen.
- een AMX 13 of een M 75 (gepantserde rupsauto voor troepenvervoer) 4 à 6 miljoen.
- een mitrailleur type 50 : 20.000 fr.
- een licht automatisch geweer : 12.000 fr.
- een handgranaat : 50 fr.
- een 9 mm. patroon : 2,50 fr.

Alle wapens en toebehoorten met herkomstbewijs en kwaliteitsmerk van een écht beschaafd land !

De beruchte "long rifle" is helaas, niet vermeld op de lijst. De reden is niet ver te zoeken ; in het parlement werd onlangs een motie ingediend om de verkoop van dit zéér gevaarlijk wapen, zeer gevaarlijk in tegenstelling met de hierboven heel wat minder gevaarlijke wapens, te verbieden.

Meteen weten we dat er bij de parlementairen ook vredesapostelen zijn.

RHODESIE

Na Zuid-Afrika, dat in 1961 de laatste banden verbrak met het Gemenebest en de Britse kroon, is nu sedert begin maart Rhodesië aan de beurt gekomen. Het formeel verbreken van die laatste banden is het normaal gevolg van het vorig jaar in juni gehouden referendum waar een overgrote meerderheid van blanke kiezers zich uitsprakten gunste van de nieuwe republiek. Wanneer het in Rhodesië over kiezers gaat mag men niet uit het oog verliezen dat op een totale bevolking van 4.600.000 inwoners de 220.000 blanken slechts 5 procent vertegenwoordigen maar diezelfde blanken toch 90 procent van het kiezerskorps leveren !

Het proklameren van de nieuwe republiek brengt meteen de automatische ontbinding mede van het zittende parlement. Nieuwe verkiezingen worden voorzien op 10 april e.k. Het ontbonden parlement bestond slechts uit een Kamer met een totaal van 65 zetels waarvan 51 voor blanken, 13 voor Afrikanen en een voor een Aziaat. De konstituties van 1961 en 1965 wezen de zetels niet toe op basis van ras, zoals dit het geval was met de grondwet van 1969, maar ze leidden tot dezelfde resultaten omdat, naargelang het inkomen van de bevolking, de kwalificaties om te mogen stemmen verdeeld worden over twee categorieën ; de meerderheid van arme Afrikanen wordt ingeschreven op een zgn. B-lijst waarop slechts 15 parlementsleden voorkwamen. Volgens de nieuwe grondwet zal het lagerhuis 66 zetels tellen waarvan 50 voor blanken en 16 voor kleurlingen. Volgens de vorige konstituties die slechts inkomen, bezit en opleiding als vereisten voor stemrecht kenden, zal de huidige ervan uitgaan dat de vertegenwoordiging van elk ras in het parlement zal gebaseerd zijn op de proportionele bijdrage van een ras aan de inkomstenbelasting.

Op het ogenblik betalen de kleurlingen slechts 5 procent van het totaal. Nu voorziet de grondwet dat zij ook 50 zetels in het lagerhuis kunnen bezetten op voorwaarde nochtans dat zij de helft van de inkomstenbelasting opbrengen. Dit is zuiver theoretisch want bij de huidige economische verhoudingen hebben de kleurlingen geen de minste kans om het inkomstenniveau van de blanke minderheid ook maar enigszins te benaderen. Het spreekt vanzelf dat de kleurlingen door hun lage lonen een grote bijdrage leveren aan de maatschappijen die op hun rug enorme winsten maken ; die lage lonen, die door alle vorige regimes opzettelijk laag werden gehouden, verhinderen tevens dat meer Afrikanen op de kiezerslijsten zouden worden ingeschreven.

De nieuwe grondwet bepaalt verder dat de senaat uit 23 senatoren zal bestaan waarvan 10 zullen worden gekozen door een kiescollege van blanken uit de Kamer van volksvertegenwoordigers. Een raad van conservatieve stamhoofden zal 10 kleurlingen aanduiden. In de Senaat zullen Afrikaanse talen gesproken worden waar van de blanken geen woord zullen verstaan. De stamhoofden die geen andere taal kennen dan hun stamtaal en daarbij niet de minste parlementaire ervaring hebben worden hiermee zoet gehouden ; de Afrikaanse nationalist die opkomen voor gelijke rechten worden hiermee uit de politiek geweerd.

De grondwet beoogt de volledige scheiding tussen de blanke en de zwarte gemeenschappen en Rhodesië wordt dus een nieuwe apartheidstaat. Het land zal worden verdeeld in gebieden voor blanken en gebieden voor zwarten. Blanke grond zal in de toekomst niet meer door zwarten kunnen worden aangekocht.

Het staat vast dat de blanken hun machtspositie in Rhodesië verder zullen uitbouwen en hiervoor verder steun zullen zoeken bij andere blanke bolwerken in zuidelijk Afrika nl. bij Zuid-Afrika en de Portugese koloniën. Het totale bolwerk bedraagt ong. vier miljoen blanken die 37 miljoen kleurlingen onderdrukken. De explosieve kracht van de massa kleurlingen zal zich vroeg of laat toch eens laten voelen en wee dan de slachtoffers van de opgekropte haat !

Het is wel typisch dat de betrokken regeringen zich meer en meer in extreem-rechtse richting ontwikkelen en dat zij elk verzet tegen hun beleid als kommunistische subversie brandmerken. Zij beroepen zich op het feit dat de Afrikanen prijs zouden stellen op de leiding van de blanken dat zij gelukkig zijn te kunnen meedelen van de kruimels die van de rijke blanke tafelen vallen. Zij stellen dat het gaat om het behoud van een stuk blanke kristelijke (?) beschaving en dat elke wijziging van de bestaande orde neerkomt op de ondermijning door het "internationale kommunisme" van de "veiligheid" van de westerse wereld. De UNO is er niet in geslaagd met sancties Rhodesië onder de knie te krijgen ; niet alleen kon dit land de economische boycot omzeilen met de hulp van Zuid-Afrika en Portugal maar ook van talrijke west-Europese landen werden de sancties ontboden. Alléén voor 1968 wordt de sluikhandel met Rhodesië door de Veiligheidsraad geraamd op 44 miljoen Rhodesische ponden.

De Britse regering heeft zeer sterk op de sancties aangedrongen. De voorspelling van premier Wilson dat men aldus Ian Smith spoedig op de knieën zou krijgen is helemaal verkeerd uitgekomen want de economische vooruitzichten zien er begin 1970 in Rhodesië, rooskleuriger uit dan ooit te voren ! Sedert begin maart werden talrijke konsulaten gesloten, óók dit van de USA, maar dit mag alleen als een symbolisch gebaar worden opgevat.

De Amerikanen houden trouwens meer en meer het been stijf ; hun houding tegenover de blanke racisten wordt de laatste jaren eerder soepeler dan strakker. Verscheidene industriële groeperingen hebben concrete belangen te verdedigen in Rhodesië. De "Union Carbide" en de "Foote Mineral" bezitten nl. het grootste deel van de 50 miljoen dollar die de Amerikanen in Rhodesië hebben geïnvesteerd. De Amerikaans-Afrikaanse politiek wordt dus onvermijdelijk bepaald door bescherming van haar investeringen. Deze investeringen zijn sedert 1960 verdrievoudigd en zij bedragen voor het ogenblik reeds 2,5 miljard dollar. De steun die door Kennedy aan de Afrikaanse

nationalisten. werd toegezegd is gevoelig verminderd en hiertegenover staan, als een veeg teken, de steeds groeiende investeringen in een gebied dat, dank zij de lage lonen, behoort tot een der meest renderende ter wereld. Het rassenprobleem in Amerika zelf wekt bij de konservatieve politici reaksies die veeleer in de richting gaan van de bescherming van de blanke minderheden in Zuidelijk-Afrika.

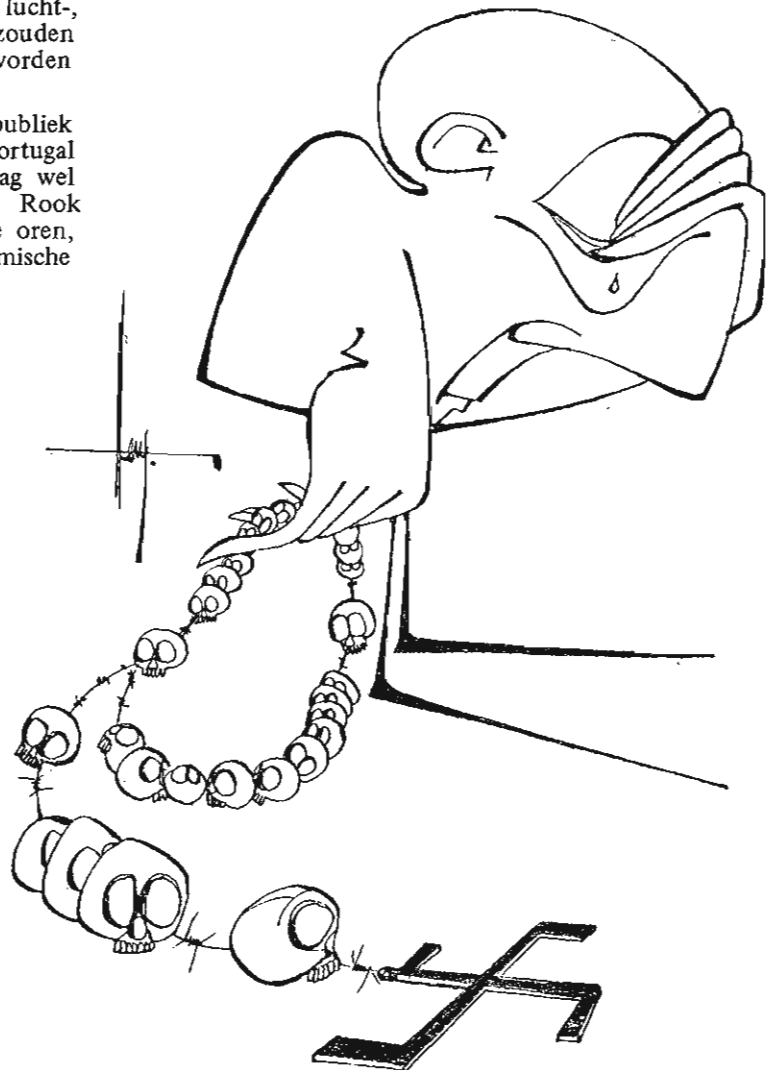
Met de tijd komt hier een botsing tussen ekonomisch voordeel en politieke invloed. De onderdrukte zwarte meerderheid moet blijkbaar voor haar bevrijding "de andere richting" uitkijken.

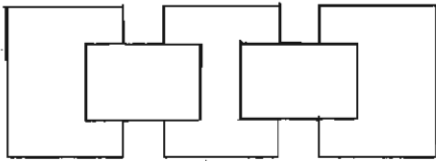
Om te besluiten voegen we hier nog aan toe dat het hele geval Rhodesië voor premier Wilson een aaneenschakeling is geweest van flaters en illusies. Hij heeft steeds geschipperd tussen ekonomische en humanitaire belangen en iedereen weet met uitzondering van de grote (?) politieke leiders, dat dit het schip onvermijdelijk op de klippen stuurt.

Ook het zoveelste falen van ekonomische sancties mag nog wel even onderstreept worden. Wanneer zulke politieke leiders en vooral UNO afgevaardigden eindelijk eens WILLEN begrijpen dat alléén ernstige sancties ernstige resultaten kunnen opleveren. Welk land zou kunnen weerstaan aan een VOLLEDIGE afzondering met de buitenwereld, niet alleen door het stopzetten van ALLE post-, telegraaf telefoon- en radioverkeer maar desnoods door het volledig verlammen van ALLE weg-, lucht-, spoorweg- en scheepvaartverkeer? Maar dit zouden ECHTE sancties zijn en willicht juist daarom worden zij niet genomen.

Dank zij Ian Smith is Afrika een nieuwe republiek rijker geworden die nu met Zuid-Afrika en Portugal een racistisch trio gaat vormen. Ian Smith mag wel spottend knipogen; eet meer Kaaps fruit! Rook meer Rhodesische tabak! Hij slaapt op beide oren, hij weet dat in de westerse landen de ekonomische belangen voorrang hebben.

T. BAILLEUL

RUK NAAR RECHTS IN CAMBODJA

Staf Schmidt

Na de Franse nederlaag te Diem-Bien-Foe viel het voormalige Franse koloniale rijk uiteen in drie landen :

- Vietnam, waar doorheen een voorlopige bestandslijn loopt ; overeenkomstig de akkoorden van Genève mogen deze evenwel nimmer beschouwd worden als een territoriale grens tussen twee landen.
- Laos, dat opnieuw in het nieuws is gekomen, door de voortdurende schendingen van zijn neutraliteitsstatuut : opvoering der bombardementen en de uitbreiding van een geheim C.I.A.-leger zijn er op gericht om elk vergelijk tussen de verschillende tendenzen onmogelijk te maken.
- Tenslotte Cambodja, dat er wel in geslaagd was om tot hertoe een actieve neutraliteit te handhaven niettegenstaande de onmenselijke oorlog die zijn buurlanden teisterde. Deze neutraliteit had het land op de eerste plaats te danken aan het prestige van zijn staatshoofd, prins Norodom Sihanoeok, die als een handig koorddanser het evenwicht wist te bewaren tussen de verschillende binnenlandse strekkingen enerzijds en de toenemende Amerikaanse druk, anderzijds.

Inderdaad, het onafhankelijkheidsstreven van Sihanoeok is altijd een doorn in het oog geweest van het Pentagon. Voor velen was Cambodja het levend bewijs dat er wel een alternatief mogelijk was voor de oorlog die Vietnam en Laos verscheurt, dat een land wél een onafhankelijke en neutrale koers kon varen niettegenstaande de nabijheid van het agressief afgeschilderde China. Thans is de koorddanser ten val gebracht - voorlopig althans - evenwel niet door Peking of Moskou doch door een conservatieve fractie in zijn eigen land. Voor vele objectieve waarnemers lijkt er wel geen twijfel te bestaan over het feit dat de zgn. "spontane betogingen" tegen het Vietnamese bevrijdingsleger en Hanoi alsook de ultrarechtse putsch zelf het werk zijn van CIA adviseurs. Ook de nog niet opgeloste aanwezigheid van de mysterieuze Amerikaanse oorlogsbodems - zogezegd bestaande uit deserteurs - kan in die richting wijzen.

De toekomst moet ons over de details van de afzetting van Sihanoeok nog wijzer maken. Een ding staat thans reeds vast : de huidige machinaties in Cambodja ontmaskeren op abrupte wijze Nixon's eufemistische politiek van "vietnamisering van de oorlog". Het ganse Indo-China wordt opnieuw het strijdtoneel tussen de progressieve volksmassa's en de conservatieve rechtse minderheden die gesteund worden door het Pentagon.

Onze rechtse kranten maken nogal wat misbaar over de oproep van Sihanoeok vanuit Peking waarin hij alle progressieve krachten in Indo-China aanzet om gezamenlijk de strijd aan te binden tegen het imperialisme.

Diegenen die de uitspraken van de prins in het verleden gevolgd hebben weten dat deze optie tot een konstante van zijn politiek behoort.

Hij was namelijk de overtuiging toegedaan dat er voor Cambodja slechts twee mogelijkheden bestonden : ofwel een politiek van onafhankelijkheid én neutraliteit, ofwel een volledig kommunistisch regime.

Dit laatste alternatief zag hij namelijk als de enige kans om toch een zekere onafhankelijkheid te kunnen handhaven. Immers - de feiten liegen er niet om - deze zelfstandigheid van Cambodja werd nooit bedreigd door China. De aanwezigheid van Vietcongeenheden in de grensgebieden bracht weliswaar moeilijkheden met zich voor het behoud van de neutraliteit, doch werd nimmer aanvoeld als een agressie tegen het Cambodjaanse grondgebied.

Reeds in 1960 verklaarde Sihanoeok in een vraaggesprek met "Le Monde Diplomatique" het communisme te zullen invoeren als bescherming van Cambodja's neutraliteit, omdat niet China doch wel het Westen en de met het Westen geassocieerde staten steeds opnieuw de territoriale integriteit van Cambodja schonden. In 1958, bijvoorbeeld, bezetten de troepen van Diem, de Zuidvietnamese diktator aan de macht geholpen door Amerika de ganse provincie stung Treng in het noordoosten van Cambodja. De grensdorpen Chantra, Anglong Krès en Mong, om slechts enkele van de meest tragische gevallen te noemen, werden beschoten, gebombardeerd, met mortiervuur en napalm bestookt. Tot op de dag van vandaag weigeren zowel Thailand als het regime van Saigon de neutraliteit en de grenzen van Cambodja te erkennen. Bij dit alles moet ook de activiteit worden vernoemd van de terroristengroepering Khmer Serei (vrije Khmer) die in Thailand met behulp van de Amerikaanse Special Forces worden opgeleid voor sabotage in Cambodja. De Khmer Serei zijn meestal Zuidvietnamezen van Cambodjaanse afkomst die door de CIA getraind worden als destructie-experts.

In een vraaggesprek met een Amerikaanse missie in 1966 (dus toen de diplomatieke betrekkingen met Amerika nog verbroken waren) verklaarde Sihanoeok dat men de Khmer Serei kon vergelijken met de Cubanen die door de USA getraind, bewapend en uiteindelijk losgelaten werden tegen Cuba.

Sedert het herstel van de diplomatieke betrekkingen met Amerika zogezegd de territoriale onschendbaarheid van Cambodja erkent doch dit is in feite dode letter gebleven : steeds opnieuw deden de USA beroep op het zogeheten "recht op achtervolging" om tientallen Cambodjaanse dorpen aan te vallen of te bombarderen. In tegenstelling hiermede is het wel frappant dat China nimmer hulp heeft verleend aan de "rode Khmers", een kleine minderheid van linkse revolutionairen die het regime van de prins te reformistisch vonden. Het rode agressieve China heeft steeds het officieel regime van Pnom Penh ten volste gesteund tot de val van Sihanoeok. Daarenboven is de "ontwikkelingshulp" van China aan Cambodja nooit aan enige politieke voorwaarde verbonden geweest, dit nogmaals in tegenstelling met de vroegere Amerikaanse hulpverlening.

Dit alles, en nog zoveel andere feiten, kan reeds een verhelderend licht werpen op de op het eerste gezicht verwarde gebeurtenissen van de laatste maanden. Het doet alleszins begrijpen waarom Sihanoeok alle redenen heeft om Saigon, Thailand en Amerika meer te vrezen dan China. De steun die dit land beloofde heeft hij steeds aanzien als een waarborg om de daadwerkelijke aanvallen van Thailand en Saigon en de USA troepen een halt toe te roepen. Ook hij weet uit welke hoek de putsch in Pnom Penh komt. Daarom kan hij niet anders dan op te roepen tot strijd om de onafhankelijkheid en de territoriale integriteit te redden. Zijn ideaal van actieve neutraliteit werd inderdaad om de hals gebracht. Maar het masker van Nixon's "vietnamisering" is eveneens gevallen.

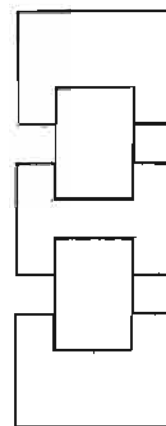
Deze foto uit het Braziliaans dagblad "O Globo" verschenen in "Der Spiegel" toont twee "seringueiros" die een indiaanse vrouw aan de voeten opgehangen hebben in zich klaar maken om haar met een machete in twee te hakken.

EEN BELONING VAN VIJFTIG "CENTOS" VOOR ELKE AFGEMAAKTE INDIAAN.....

De openbare opinie is nu min of meer ingelicht over het bestaan van openlijke of verdede conflicten, guerrilla-acties, repressies, e.d.m. en heeft ook op diverse manieren hiertegen gereageerd.

Af en toe komen er als bij toeval toch nog moordpartijen aan het licht, waarvan tot dusver nog niets geweten was, en waarvan de bloedigheid en sadisme alle verbeelding overtreft.

Zo worden de laatste overlevende indianen van Latijns-Amerika, met de meeste hardnekkigheid en fanatisme uitgeroeid, en alles laat vermoeden dat de totale uitroeiing van deze stammen niet ver meer verwijderd is.

DOKUMENT

Dit tragisch feit heeft professor R. GUILLIEN van de Wetenschappelijke Faculteit van Nancy er toe aangezet de openbare opinie te alarmeren, vermits het hier gaat om een goed overwogen plan tot totale verwoesting.

1) STUDIE VAN PROFESSOR GUILLIEN OVER DE INDIANEN VAN BRAZILIE.

De bloedige slachtpartijen, zowel in Vietnam als in Biafra, hebben tot dusver de meest gewetenloze massamoord in de schaduw gelaten, nl. de uitroeiing van de indianen van Zuid-Amerika.

Alhoewel in dit overzicht enkel gesproken wordt van de indianen uit Brazilië, is hun toestand in de aangrenzende staten, Columbia, Peru, Bolivië, en Venezuela niet veel beter.

Indien we rekening houden met de uitgestrektheid van Brazilië, liggen de oorzaken van de progressieve verdwijning van deze indianen voor de hand : Brazilië heeft dwijning van deze indianen

dwijning van deze indianen voor de hand : Brazilië heeft een uitgestrektheid van 8,5 miljoen v.km., zegge méér dan 15 maal Frankrijk. 3.600 km van oost naar west, en 3.800 km, van het noorden naar het zuiden. Bevolking van 60 miljoen in 1960, voornamelijk gelokaliseerd op de Atlantische kust van Uruguay tot Recife. Wat het binnenland betreft : ten zuiden het braziliaans plateau, ten noorden de uitgestrekte en weinig bevolkte Amazonevlakte.

Dank zij de zeldzame en primitieve communicatiemiddelen in de "Groene Hel" is het zeer gemakkelijk, elke gebeurtenis, welke zich afspeelt in die eindeloze uitgestrektheid, voor de rest van de wereld verborgen te houden. Wanneer we ook rekening houden met het feit dat er meerdere perioden in het verleden geweest zijn, waarin stoutmoedige avonturiers de mogelijkheid hadden enorme rijkdommen op te stapelen dank zij het goud, diamanten en rubber, zal de reden van de progressieve verdwijning van de indianen tussen 1850 en 1914 zeer gemakkelijk te begrijpen zijn.

2) EEN BEETJE GESCHIEDENIS.

Rond 1500 kwamen de eerste ontdekkingsreizigers, zoals Amerigo VESPUCCI en Pedro Alvares CABRAL in Brazilië aan.

BRAZILIE, als kolonie van PORTUGAL, werd voornamelijk geëxploiteerd voor zijn wouden. Hun contact met de "conquistadores" bracht voor de Indianen nu precies geen al te gelukkige tijd mee. Inderdaad leerden zij een tijd kennen gekenmerkt door gewelddaden, plunderingen, slachtpartijen en folteringen, terwijl de overlevenden hun verder leven in slavernij moesten doorbrengen.

De indiaanse stammen verdwenen geheel van de kust, en weken uit naar de wouden in het binnenland, waar ze zich voornamelijk voedden met de opbrengst van de jacht, de visvangst en de maniokcultuur.

Geschat wordt dat ongeveer 12 miljoen indianen leefden op het ogenblik dat de eerste Europeanen in Zuid-Amerika op het toneel verschenen. De INCA-stam, verdeeld tussen de Stille Zuidzeeketen en de Andes, hadden een zeer geëvolueerde beschaving, terwijl de overige indianen behoorden tot méér geïsoleerde afzonderlijke stammen. Thans bedraagt het aantal overlevende indianen in Zuid-Amerika nauwelijks 1 miljoen eenheden.

Zelfs nog tot het begin van de negentiende eeuw werden bestendig expedities georganiseerd, met het doel indianen te vangen en hen als slaven onder dwang te werk te stellen in diverse landbouwbedrijven zoals mais, katoen, tabak en rijstplantages. De indianen welke slechts in het bezit waren van bogen en pijlen en zich moeilijk naar behoren konden verdedigen tegen goed gewapende slavenjagers, verlieten hun vruchtbare streken om zich te gaan verbergen in de ondoordringbare en ontoegankelijke wouden.

Opnieuw wordt hun bestaan, ook in die streken, bedreigd, tengevolge de jacht naar de rubber, welke op dat ogenblik in alle hevigheid woedt. Inderdaad was de uitbating van rubber gedurende enkele jaren voor Brazilië een rijke bron van inkomsten.

In die tijd werden hun wouden en woongebieden op hun beurt overrompeld door de beruchte "Seringueiros", die deels ten persoonlijke titel, deels in opdracht van de rubberfirma's op jacht gingen naar de rubberhars en omwille van hun "veiligheid" elke indiaan, zowel mannen, vrouwen als kinderen genadeloos en zonder medelijden afslachtten. Weldra werden deze uitroeiingsmethoden overgenomen door bepaalde rubberfirma's en zelfs grondig georganiseerd.

De britse diplomaat Roger CASEMENT heeft onthuld dat door de "PERUVIAN AMAZON COMPANY", welke diverse expedities naar de brousse uitrustte, beloningen werden betaald voor elk hoofd van een indiaan dat werd ingeleverd, terwijl tevens centra's werden opgericht, waar indiaanse vrouwen, naargelang de vraag van buitenaf, jonge toekomstige slaven moesten voortbrengen. Deze toestanden geraakten bekend in Europa, en verwekten algemene konsternatie. Na een zekere tijd echter stortte de rubbermarkt plots ineen, tengevolge van het feit dat rubber op de markt verscheen, afkomstig uit Maleisie, welke beter en goedkoper was dan dit produkt uit Brazilië.

MANAOS, een stad die ingevolge de rubberkwestie een periode van voorspoed had gekend, van rijkdom en luxe, stortte ineen. De "Seringueiros" moesten hun verdere dagen in armoede doorbrengen, met het resultaat dat de indianen voorlopig een tijdperk van betrekkelijke rust

Toen brak de tweede wereldoorlog uit, en werd Maleisië door de Japanners bezet, zodat de geallieerden opnieuw hun toevlucht moesten nemen tot de rubber afkomstig van Brazilië. Thans werden echter met moderne middelen, zoals vliegtuigen en helicopters de beruchte "Seringueiros" ter plaatse gebracht, en de rubbergrondstoffen weggehaald.

In die tijd ook was er ontdekt dat diamant en goud in die streken voorradig was, met het gevolg dat een bende avonturiers naar die omgeving zich begaf. Deze laatsten, nog gewetenlozer, nog bloeddorstiger en wreder dan hun voorgangers, herbegonnen een nieuwe genadeloze jacht op de indianen, jacht die zelfs voortduurde na de oorlog, alhoewel geen enkele reden meer voorhanden was vermits

opnieuw de rubber voortbrengst uit Brazilië alle belangstelling verloren had, daar het bevrijde Maleisië opnieuw toegankelijk was voor de westerse mogendheden.

De rush naar diamant bleef echter voortduren, terwijl de jacht op het goud eveneens, doch door diverse maatschappijen georganiseerd, in volle bloei was.

Deze toestanden waren echter niet zozeer de werkelijke oorzaken van de slachtpartijen onder de indianen, dan wel de gulzigheid van de grootgrondbezitters.

3) VAN DE ONTEIGENING VAN GRONDEN TOT BLOEDBAD.

Interessant is het te weten hoe sommigen er in gelukten de maatregelen die destijds in het belang van de indianen genomen waren, thans in hun nadeel te gebruiken.

In 1910 werd overgegaan tot de oprichting van een dienst, gekend onder de benaming DIENST VOOR BESCHERMING DER INDIANEN of SPI (Service de Proteção aos Índios). Deze dienst, opgericht dank zij de toewijding van de kolonel RONDON, een man die eens indianen als voorouders had, en die derhalve een zekere genegenheid voor hen koesterde, had tot taak de indiaanse stammen te beveiligen, door het beletten van moordpartijen, diefstallen van hun vee, en onteigening van hun gronden en gebieden.

Jammer genoeg bestond er een braziliaanse wet welke voorzag, dat onbewoonde gebieden en streken eigendom waren van de Staat, die er kon over beschikken, en ze verkopen in zijn voordeel.

Deze spitsvondigheid was opnieuw het sein voor een allereerst handeltje. Met de stilzwijgende en passieve medewerking van de SPI werden massas indianen het slachtoffer van grootgrondbezitters, de "fazendeiros" genoemd, terwijl enkelingen die het geluk hadden te overleven naar betere en veiliger streken verhuisden. En vermits dan die "gezuiverde gebieden" onbewoond werden verklaard, werden ze automatisch eigendom van de Staat, ingevolge de bestaande wetten, die ze dan op haar beurt verkocht.

Diefstallen, verduisteringen, en omkoperijen van ambtenaren van de SPI, steekpenningen e.d. bijzonder in de streek van de Mato Grosso of van Rio, beloonden de medeplichtigen. En terwijl ontelbare indianen werden vermoord, en anderen verdreven uit hun gebieden, terwijl tientallen duizenden hectaren werden ontnomen, bleven al deze misdaden eenvoudigweg ongestraft.

Een zeldzaam verslag van 5.115 bladzijden, samengesteld onder de leiding van een onderzoeksrechter FIGUEIREDO verhaalt onder meer dat in een uitgestrekt woud van 15.000 km², dat zich uitstrekt over 17 braziliaanse staten, minstens 40.000 indianen werden gedood, met medewerking van de SPI. Bovendien tonen officiële braziliaanse documenten aan dat van de 19.000 Munducusus, die omstreeks 1930 leefden, er in 1968 slechts 1200 over waren. De Guaranis waren gedecimeerd van 5.000 tot 300, de Carajas van 4.000 naar 400, en de Cintas Largas telden nog slechts 500 specimen van de vroegere 10.000...

De moorden werden op de meest brutale manier verricht, door ploegen beroepsdoders, wier beroep het was te doden, die er zelfs niet voor terugschrokken kinderen te slachten. Zo verhaalt de journalist Norman LEWIS in Sunday Times

in 1969 de weerzinwekkende wijze waarop een indiaanse vrouw met haar voeten aan een tak van een boom werd vastgeknoopt, en met een machette (jungle-mes) in twee werd gehakt, als een stuk slachtvee. Voordien werd haar kind dat ze op de arm droeg reeds gedood door een kogel in het hoofd. Dit is slechts een detail uit de moordexpeditie tegen de Cintas Largas... Van al deze feiten bestaan getuigenissen, bevestigende foto's, terwijl de namen van de beulen inderdaad precies gekend zijn. Nochtans werd geen enkel van hen verontrust....

EN NU DE VERDELING OP GROTERE SCHAAL.

En vermoedelijk volstonden de moorden niet die tot dat ogenblik door de pistoleiros (gehuurde moordenaars) gepleegd werden, want op een bepaald ogenblik werd dan een aanvang genomen met de verdeling van volledig indianenstammen, en wel door middel van vergiftigd voedsel, en méér bepaald door de verdeling van suiker, voorzien van arsenic. Ter afwisseling werden soms geschenken gearachuteerd, en wanneer dan de indianen uit hun schuilplaatsen en wouden te voorschijn kwamen, werden ze plots van op lage hoogte bestookt door vliegtuigen en mitrailleurs, of werden ze gebombardeerd. Dit laatste middel bij voorkeur gebruikt tijdens feesten, wanneer de indianen allen verzameld waren. Deze meer moderne middelen werden door de pistoleiros toegepast als sport...

Meer verontwaardigend is het feit dat ganse stammen opzettelijk besmet werden. Zelfs heeft een dokter zijn medewerking verleend om... de pokkenepidemie te verspreiden bij de indianen, ter gelegenheid van een "voorbehoedende inenting tegen allerlei kwalen"....

Sinds 1945 werd de jacht op de indianen, georganiseerd door de "fazendeiros", rechtstreeks of door gehuurde moordenaars, min of meer vervangen door een uitroeiing, alhoewel minder bloedig, dan toch nog even afdoend.

Verscheidene grote maatschappijen en vooral Amerikaanse interesseren zich geweldig voor de schatten van de braziliaanse ondergrond: petroleum, nikkel, mangaan en uranium. En vanzelfsprekend hebben zij hiervoor arbeiders nodig. Doch de indianen, liever dan in de mijnen te slaven, verkiezen in de vrijheid te leven van jacht en visvangst.

Dat beviel echter de heren van de maatschappijen niet, die de indianen tegen hun wil en onder dwang arbeid in de mijnen lieten verrichten, waar ze stilaan crepeerden.

Anderzijds zijn de regeringen van zuid-amerika geen toonbeeld van democratie gebleken. Ook werd door hen een duivels vernuft gebruikt wanneer het erom ging de indianen te likwideren. Ze hebben er niet beter op gevonden dan hun legers op de indianen los te laten, nadat ze die primitieve woudbewoners van communisme, agitatie beschuldigd hadden, of van hulpverlening aan de guerrillastrijders van Castro.

Zo onthult de zweedse ethnoloog Lars PERSSON, dat in 1964 twee B.26 bombardementstoestellen bij middel van napalmbommen de indiaanse hutten in Peru vernietigd hebben. In de grensstreek tussen Colombië en Venezuela, werden de Motilonen, die oorspronkelijk meer dan 5.000 eenheden telden, gereduceerd tot 300 specimen.

De indianen worden op onvruchtbare vlakten bijeengegreden terwijl hun vrouwen geroofd worden die dan aan de prostitutie worden prijsgegeven.

5) VERDEDIGERS DER INDIANEN.

Toch worden er, zelfs in Europa, mensen gevonden die de kant van de Indianen kiezen, o.a. ethnologen, waaronder de zweed Lars PERSSON, de franse professor Marcel HOMET, en de joernalisten Lucien BODARD en Norman LEWIS, die steeds getracht hebben de internationale publieke opinie te alarmeren.

Ter plaatse, in Brazilië, vinden we de kolonel RONDON, reeds genoemd, welke als idealist, en te goeder trouw, overing tot de SPI organisatie, die zich ontpopte als de medeplichtige bij de plunderingen en uitroeiingsmethoden. Verder vernoemen wij nog de gebroeders VILLAS BOAS, die een reservaat oprichtten voor 15.000 indianen aan wie ze hun verder leven hebben gewijd.

6) DE MISSIONARISSEN EN ZENDELINGEN.

De houding van de missionarissen is in deze zaak wel erg eigenaardig en wispelturig te noemen. Daar waar zij eertijds de grote maatschappijen bevoorraden van slaven en arbeiders met hongerlonen, en de kinderen bij de ouders weghaalden, om hen tegen de zin van vele ouders te bekeren, enorme schatten verdienden dank zij de handel in gronden waar de indianen, met de medewerking van de SPI verjaagd waren, en terwijl zij zélf de indianen als dwangarbeiders op hun eigen gronden als slaven tewerkstelden, moet toegegeven worden, dat bij de missionarissen enkele moedige mannen gevonden werden, die er niet voor terugdeinzen, zelfs met inzet van hun leven, een einde te stellen aan de moordpartijen waarvan de indianen het slachtoffer waren. Dit is dan ook de reden waarom sommigen onder hen niet op een goed blaadje stonden bij het gouvernement van Rio, waaronder Pater JEANTEL, die in hechtenis genomen werd omdat hij getracht had de missie van San Teresina te redden, Halder CAMARA, de bisschop van Recife, en verder de paters Salezianen, van Sao Marcos, de beschermers van de Chavantes-Indianen.

Velen zullen zich dan ook terecht afvragen waarom, dergelijke uitroeiingspolitiek in die kristelijke landen kon bestaan, en uitgevoerd worden gedurende eeuwen. Het enige antwoord hierop is dat de politiek van het "gouden kalf" in die streken de politiek in die landen bepaalt en overheerst...

7) WAT DIENT ER GEDAAN ?

In de eerste plaats moet er een einde gesteld worden aan de slachtpartijen, zowel van de indianen als enkeling, als van ganse stammen, gepleegd door afzonderlijke moorde-naars, regeringstroepen inbegrepen.

Het stopzetten van die moordpartijen zou weliswaar nog niet betekenen dat indianen zouden blijven voortbestaan, rekening houdend met de andere blijvende oorzaken als daar zijn de hongersnood en de ondervoeding, die elke epidemie sterk in de hand blijven werken. Het oprichten van reservaten, zoals de gebroeders BAOS, zou weliswaar een oplossing in de goede zin betekenen, echter niet ten definitieven titel rekening houdend met het steeds dreigend gevaar van onteigeningen waarvan dergelijke reservaten het voorwerp kunnen zijn.

Het zou wenselijk zijn aan betrokkenen gebieden ter beschikking te stellen, vruchtbare streken van voldoende uitgestrektheid, waar ze zich behoorlijk zouden kunnen installeren. Hen vee en landbouwwerktuigen te bezorgen, en technische bijstand, zoals aan andere ontwikkelingsge-

bieden, opdat ze zich op langere termijn zouden kunnen bekwaamen in hun eigen onderhoud te voorzien.

Hen in contact brengen met de moderne beschaving moet echter met de nodige omzichtigheid en overleg gebeuren. Inzicht, geduld, en de betrachtting hun belangen te vrijwaren en te beschermen, moeten steeds hoofdzaak blijven.

Rekening houdend met de diverse problemen welke zich in deze stellen, zoals verspreiding van de indianen over onmetelijk en ver uit elkander liggende gebieden, klimaat en moeilijke menselijke aspecten is het onontbeerlijk dat een zekere controle op de plaatselijke gouvernementen zou worden uitgeoefend.

Deze laatsten zouden van de UNO in de eerste plaats bijstand op medisch en technisch gebied moeten bekomen, opdat een totale verdwijning van de indianenstammen zou vermeden worden, totale verdwijning, die, volgens de braziliaanse ethnoloog Darci RIBEIRO omstreeks 1980 een voldongen feit zou zijn.

8) MIDDELEN TER OVERWEGING.

Een energieke en grondige actie op internationaal plan is de eerste stap die zou moeten ondernomen worden, gezien de ontzaglijke invloed van de kapitalisten, welke rechtstreeks verantwoordelijk zijn voor de vernietiging van volledige stammen.

Zoals in de scandinavische landen, zoals in Duitsland en in Engeland, moet bij middel van artikels en vergaderingen de openbare opinie terdege ingelicht worden, opdat zij van deze wraakroepende toestanden niet onwetend zouden blijven.

Er moet getracht worden internationale instanties, zoals de Commissie voor de rechten van de mens, bij de Verenigde Naties, in deze zaak te betrekken, en hen schriftelijk op deze toestanden te wijzen. Verzoekschriften en manifestaties zullen eveneens bijdragen opdat zij hieraan de nodige aandacht zouden besteden.

Indien deze maatregelen nog niet voldoende zouden blijken om de regering van de zuid-amerikaanse landen te overtuigen een punt te zetten achter deze moordpartijen, en hen aan te zetten afdoende schikkingen te nemen, zal het tijd worden meer effectieve wapens te gebruiken, nml. recht naar het doel. Vermits de financiële belangen van de kapitalisten voor deze laatsten steeds een zwak punt blijven, is het aangewezen middel deze financiële belangen trachten te saboteren, nl. het boycotten van de produkten afkomstig van Zuid-Amerika : koffie, rubber, tabak, ka-toen e.d.m.

Verder komt het er op aan bij de bevolking van Amerika een beweging in het leven te roepen, die ageert tegen bedoelde maatschappijen, vermits ook de Verenigde Staten belangrijke financiële belangen hebben in betrokken landen, zowel op mijnbouw als op industrieel gebied. Aldus zou wellicht de regering van de USA, er kunnen toe aangezegt worden een meer menselijke politiek op te leggen aan die landen waar hun belangen op het spel staan.

Herinneren we er in dit verband even aan dat daar waar de omvang van een internationale beweging er in geslaagd is twee mensen SACCO en VANZETTI, te redden, zeker de nodige druk zal kunnen uitgeoefend worden, nu het hier niet gaat om twee enkelingen, doch wel om volkstammen.

CIJFERS

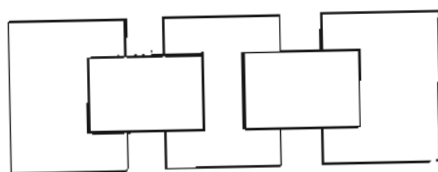
OMZET EN NETTO WINST VAN DE 50 GROOTSTE ONDERNEMINGEN VAN DE VERENIGDE STATEN

Meestal geven we ons geen of onvoldoende rekenschap van de fantastische winsten die door de grote financiële groepen geboekt worden.

Om onze lezers hierin een weinig inzicht te geven publiceren we hieronder de lijst van de 50 grootste Amerikaanse ondernemingen die door het Amerikaans blad "Fortune" kort geleden bekend gemaakt werd.

'68	'67	Naam	Omzet (x S 1000)	Nettowinst (x S 1000)
1	1	General Motors	22.755.403	1.731.915
2	2	Standard Oil (N.J.)	14.091.337	1.276.681
3	3	Ford Motor	14.075.100	626.600
4	4	General Electric	8.381.633	357.107
5	5	Chrysler	7.445.251	290.729
6	7	International Business Machines	6.888.549	871.498
7	6	Mobil Oil	6.220.996	428.239
8	8	Texaco	5.459.771	835.530
9	9	Gulf Oil	4.558.548	626.319
10	10	U.S. Steel	4.536.703	253.530
11	21	International Tel. & Tel.	4.066.502	192.404
12	11	Western Electric	4.031.949	192.831
13	12	Standard Oil of California	3.634.843	451.831
14	16	McDonnell Douglas	3.609.295	94.724
15	13	Du Pont (E.I.) de Nemours	3.481.206	371.871
16	14	Shell Oil	3.317.074	312.091
17	18	Westinghouse Electric	3.296.147	135.013
18	19	Boeing	3.273.980	82.972
19	17	Standard Oil (Ind.)	3.213.718	309.494
20	15	Radio Corp. of America	3.106.239	154.047
21	23	General Telephone & Electronics	2.927.745	277.762
22	22	Goodyear Tire & Rubber	2.925.745	148.262
23	24	Bethlehem Steel	2.862.734	160.528
24	20	Swift	2.827.127	(41.567)*
25	28	Ling - Temco - Vought	2.789.737	36.332
26	25	Union Carbide	2.685.921	156.967
27	32	General Dynamics	2.662.238	38.633
28	29	North American Rockwell	2.664.064	375.370
29	28	Eastman Kodak	2.639.784	73.750
30	27	Procter & Gamble	2.642.613	202.026
31	26	International Harvester	2.539.974	75.428
32	31	National Dairy Products	2.428.106	76.162
33	33	United Aircraft	2.408.251	61.394
34	35	Continental Oil	2.251.562	150.042
36	37	Firestone Tire & Rubber	2.217.366	44.476
35	30	Lockheed Aircraft	2.131.444	127.035
37	36	Philips Petroleum	2.106.868	136.802
38	34	Armour	2.096.402	12.029
39	39	Tenneco	2.063.479	166.932
40	44	Litton Industries	1.855.007	58.456
41	41	Monsanto	1.792.938	108.825
42	67	Sun Oil	1.778.183	33.140
43	69	Singer	1.754.553	69.392
44	40	General Foods	1.739.686	103.493
45	43	Grace (W.R.)	1.738.364	33.140
46	48	Caterpillar Tractor	1.707.100	121.600
47	49	Textron	1.704.097	73.999
48	102	Occidental Petroleum	1.698.991	134.138
49	42	Borden	1.669.405	34.834
50	53	Dow Chemical	1.652.493	135.960

* (verlies)

KULTUUR

INTERVIEW MET RAOUL SERVAIS

Raoul Servais, 40-jarige Belgische kineast, behaalde met zijn tekenfilms verschillende prijzen : o.a. de 1ste prijs van Nat. festival van de Belgische film, afdeling animatie in 1960 ; grote prijs voor animatiefilm op het Nat. festival van de Belgische film in 1965 ; grote prijs voor animatiefilms op het festival van de Benelux film in '66 ; grote prijs op festival van Venetië 1966 ; Bois-le Duc 1966, Antwerpen 1966 ; Montréal 1967 ; Bilbao '67 ; Téhéran 1967 ; speciale prijzen te Leipzig 1966, Moscou 1967 enz...

Drie-hoog in een oud burgerhuis, zit Servais achter een grote tafel en geeft helemaal niet de indruk van een veelbekroonde, internationaal erkende kineast.

P.E. Heeft U kunnen rekenen op staats hulp voor de verwezenlijking van uw films ?

R.S. : Op dit ogenblik geniet ik effectief een staatssteun. Vóór je echter door de staat gesteund wordt moet je een visitekaartje kunnen voorleggen. Je moet dus een film gemaakt hebben en indien deze film in de smaak valt dan heb je kans een staatssteun te krijgen waardoor het mogelijk wordt nieuwe films te produceren.

P.E. Vindt U dit een goede manier om de Belgische film te steunen ?

R.S. Ik kan niet zeggen dat de toestand op dit ogenblik ideaal is. Dit betekent niet dat ik de toestand niet begrijp. De mensen op het ministerie beschikken over kredieten die ze moeten verdelen. Natuurlijk willen ze zeker spelen en zullen dus alleen geven als er reeds een resultaat op tafel ligt. De kredieten zijn trouwens veel te laag om zich een gok te kunnen veroorloven : 15 miljoen fr. voor animatie, lange en korte speelfilms. Misschien lijkt dit een gastronomisch getal maar misschien helpt

het je te weten dat een lange speelfilm, gedraaid met heel beperkte middelen, zonder beroep te doen op verdeden of gekende namen tenminste (maar dit is het strikte minimum) 5 miljoen kost.

In Joegoslavië beschikt men over veel meer kredieten. Daar hoeft je geen visitekaartje te hebben. Zelfs als je eerste film mislukt krijg je toch nog een tweede kans om te bewijzen wat je waard bent.

P.E. : Gaat op deze manier niet enorm veel talent verloren in België ?

R.S. Natuurlijk. Wat mezelf betreft heb ik zeker 10 jaar verloren. In het begin werkte ik, op mijn eentje, in erbarmelijke toestanden. Mijn atelier was een serre, waarin geen kachel stond. Mijn filmapparaat knutselde ik zelf in mekaar. Ik deed het werk van een 10-tal mensen. Om 10 min. animatiefilm te bekomen had ik 3 jaar werk. Wat wel als vooruitgang kan beschouwd worden zijn de afdelingen animatiefilm die te Brussel en te Gent bestaan. Zij geven de gelegenheid aan jongere mensen om films te maken in schoolverband en deze film als visitekaartje te gebruiken.

P.E. Welke bedoeling hebt U met uw films ?

R.S. Het onderwerp van mijn films is het belangrijkste. Alles wordt ondergeschikt aan het onderwerp. Ik beeld zaken, toestanden, situaties uit die mij ergeren, die mij obsederen tenslotte. Je kunt het een vorm van revolte noemen. Ik heb moeite om op een andere manier mijn ongenoegen te laten blijken (bvb. op straat komen) Film is mijn eigen manier van revolteren, reageren. Alles wordt ondergeschikt aan het onderwerp dat ik aanpak. Ik heb nog nooit tweemaal dezelfde film gemaakt.

P.E. : U werkt dus geëngageerd ?

R.S. Jawel geëngageerd, maar niet ten dienste van een partij of een organisatie. Wel geëngageerd maar als vrije mens. Voor ik met tekenfilms begon was ik tekenaar-schilder. Dit gaf me niet voldoende gelegenheid om mijn bedoelingen duidelijk te maken. De film bezit de tijdsdimensie en dus meer uitdruk-

RAOUL SERVAIS

BOEKBESPREKING

'Het gevecht met de Mammon : interviews met kontesterende studentenleiders in West-Europa, door Jos De Man ; uitgave Manteau, Prijs 125 fr.

kingsmogelijkheden. Ik geloofde trouwens niet meer aan "de Kunstenaar" "de Individualist", die schilderijtjes maakt om huiskamers te versieren. Ik had nochtans kommercieel sukses. Indien ik toch was doorgestaan met tekenen en schilderen zou ik echter niet eerlijk geweest zijn tegenover mezelf en de anderen ... De film bezit trouwens nog een eigenschap : de mogelijkheid om een massa mensen aan te spreken. Het is een fantastisch gevoel als een hele zaal reageert op dezelfde ogenblikken. Dat kun je nooit ervaren met schilderijen. Een paar mensen vinden het goed. Het is veel beperkter. Ik geloof dat het heel belangrijk is voor mij te kunnen communiceren. Het is een noodzaak.

P.E. Bent U tevreden met wat je bereikt hebt op dit ogenblik ?

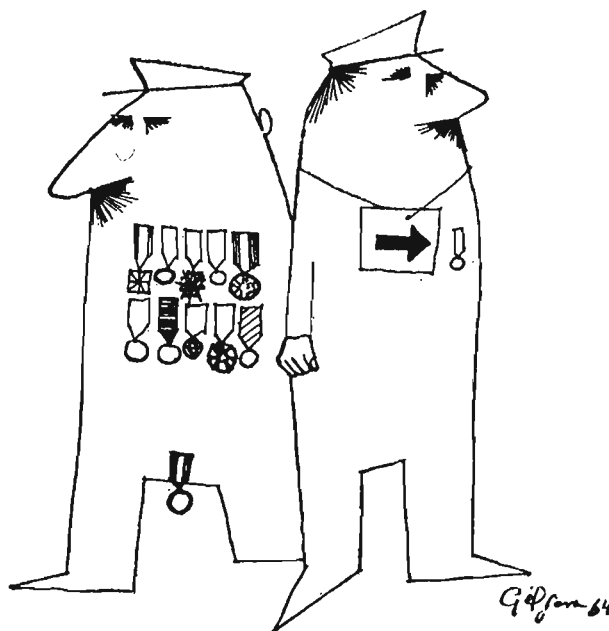
P.E. Bent U teverden met wat je bereikt hebt op dit ogenblik ?

R.S. Ik heb nog altijd de indruk dat ik een beginneling ben. Iedere film schept nieuwe problemen. Nooit bekom ik dezelfde film. Ieder nieuw onderwerp dat ik aanpak brengt het entoesiasme teweeg dat ik kende bij mijn eerste film. Dit is een geluk, anders zou ik vervallen in routine. Dit is hetzelfde als niet meer creëren. Indien dit gebeurt, dan zorg ik ervoor dat ik alles aan anderen kan doorgeven en begin ik helemaal opnieuw, alleen. Dan zou ik het wagen een lange speelfilm te maken, op mijn eigen manier, met de ervaring van een kineast van animatiefilms.

P.E. Is het niet moeilijk om een beslissing te nemen waardoor je alles wat je opbouwde in de steek moet laten ?

R.S. Ik weet het niet. Ik geloof dat voor mij het belangrijkste is eerlijk te blijven met mezelf. Kommercieel zou het natuurlijk gunstiger voor me zijn geroutineerd te werk te gaan. Op dit ogenblik echter beschik ik over voldoende kredieten om te werken zoals het me goed lijkt te zijn. Voor de toekomst bestaat echter geen enkele overeenkomst. Indien ik geen kredieten meer heb is dat natuurlijk heel erg omdat ik de paar mensen die met me samenwerken zou moeten ontslaan. Geld is echter minder belangrijk. Liever begin ik opnieuw.

Jos de Man heeft vraaggesprekken met Duitse, Italiaanse, Franse, Belgische studentenleiders. Allen waren zij actief in de bewegingen die zich in verschillende West-Europese landen voordeden. Als leitmotief loopt doorheen het gehele boekje een interview met de gewezen S.V.B. leiders Goossens en Martens. Het geheel geeft een overzicht van de problemen waarvoor de studenten staan en de doelen die zij zich stellen. Uit het tamelijk onsystematisch geheel wordt het toch duidelijk dat de onderwijsproblematiek, oorsprong van de moeilijkheden, aanleiding gaf tot een maatschappijkritiek. Dit verklaart de verschuiving van de doelen die de studenten zich stellen. Hun oorspronkelijk doel - veranderen van de onderwijsstructuur, breidt zich uit en richt zich op de volledige maatschappijstructuur. Het gevecht met de Mammon is een boekje dat gemakkelijk leest en toch een duidelijk licht werpt op een nieuwe generatie met haar problemen die zich niet beperken tot een eng individualistische atmosfeer. Men wordt zich bewust van de sociale functie van de mens en het buitengewoon belang van deze functie op ieder ogenblik van een leven.

JEF VAN EXTERGEM ZIJN BETEKENIS VOOR ONZE TIJD

Het is, in deze periode, 25 jaar geleden dat de politieke gevangenen uit de Duitse concentratiekampen werden bevrijd. Miljoenen mensen kwamen echter niet terug. Ze offerden hun leven in de strijd tegen het nazisme. Zonder ons te willen aansluiten bij heel wat officieel maar ook schijnheilig en hypokritisch gedoe wensen we in alle eenvoud en oprechtheid aan deze miljoenen hulde te brengen.

In maart 1945 overleed, in het concentratiekamp van Ellrich, een van de mooiste figuren van de Vlaamse arbeidersbeweging: Jef van Extergem.

We vroegen aan onze medewerker Leo Picard, die Jef Van Extergem biezonder tijdens zijn jonge jaren, persoonlijk kende die mooie figuur uit de Vlaamse arbeiders en vredesbeweging aan onze lezers voor te stellen.

Jef Van Extergem is kort voor het einde van de tweede wereldoorlog in een Duits concentratiekamp omgekomen. Doodgemarteld, aan de gevolgen van de doorstane folteringen - hij heeft onder het "technisch verhoor" door de S.S. geen enkele naam willen prijsgeven, niets willen mededelen, dat het verder onderzoek en de verdere onderdrukking zou mogelijk maken. - of tenslotte aan algemene verzwakking door het kampregime gestorven? Ik weet het niet. Zeker is alleen, dat hij geen van de geheimen der organisatie heeft prijs gegeven. Ook onder de gruwelijkste slagen is hij de man van zijn overtuiging gebleven. Het is te hopen dat de vrienden van de laatste jaren van zijn leven ons meer vertellen van zijn heldhaftige trouw aan de gedachte van het internationale socialisme.

In Nederland, waar hij een tijdlang verbleef, tussen zijn oponthoud in Duitsland, waar hij hoopte de revolutie mee te maken en zijn terugkeer naar België, waar hij al zeer spoedig in de gevangenis terecht kwam. Hij was toen nog een tengere jonge man, wel bespraakt maar wel wat rhetorisch in zijn redeneringen. Van huis uit was hij socialist in de tijd dat de socialisten nog anti-patriotten waren en republikeinen. Hij vergezelde zijn vader, als kind reeds naar vele socialistische meetings en zal later ook wel meegelopen hebben in socialistische demonstraties die, dan doorgaans eindigden met geweldige slagen op de Turkse trom:

*à bas la guerre
sabre et canon
vive la république
à bas le roi de carton !*

Maar in die tijd namen de socialisten, te Antwerpen althans, ook deel aan de Vlaamsgezinde optochten ter gelegenheid van 11 juli. Bernard Tokkie, de mooie bas van de Vlaamse opera, zong dan van op het balkon van de Consciencebibliotheek het lied van P. Benoit:

Vlaanderen, werp het dodenhulsel af !

De Vlaamse romantiek vermengde zich met de afkeer tegen het Belgisch bourgeois-regime, het rijk van "de keuning van de caoutchouc", zoals Louis Chapelle, de meest populaire spreker op de socialistische vergadering het voorstelde. Dat heeft de eerste politieke aktie van Jef van Extergem - men zei toen nog algemeen Jefke-bepaald. In 1914 in de Lagere Hoofdschool de Oudaen, waar hij moet deelnemen aan de "exercices d'élocution" en waar de meeste jongens over "Notre patrie" spraken of over "Notre roi", gaf hij een entoesiast betoog voor het internationalisme!

Toen het aktivisme zich manifesteerde, moet hij daarin direct een instrument gezien hebben, niet alleen van Vlaamse ontvoogding maar ook van vrede door kompromis. Hij nam deel aan de beweging, sprak op activistische vergaderingen en schreef in Het Vlaamse Nieuws, maar ook in de Vooruit verschenen er stukken van hem. Hij raakte zeer bevriend met Borms.

Maar de crisis kon niet uitblijven. Er waren burgerlijke elementen aan het werk in 't aktivisme, die allermint strookten met de vredesopvattingen van van Extergem en die veeleer een soort nieuwe burgerij wilden vormen, welke dan onder Duits protectoraat de zaken in Vlaanderen zou bedisselen. Dat was geen ideaal voor van Extergem! Hij stelde zich te weer tegen de invloed van de Jonge Vlamingen en wilde zelfs de zogenaamde "unionisten" een minder radikale groep uit de Raad van Vlaanderen, niet volgen.

De russische revolutie bracht uitkomst. Voor de rechter zegt hij: 'ik wilde een Vlaamse republiek, een Vlaamse sovjet, naast een Waalse'. Hoe die gedachte zich in zijn hoofd precies heeft ontwikkeld valt thans niet meer zo precies te volgen. Hij bleef weliswaar een goed vriend van Borms, die naast een edelmoedig hart en een donderende stem (de klok van Vlaanderen) een niet al te scherp verstand had. Te Antwerpen en te Gent vormden zich in die dagen ook groepen van socialistische activisten. Te Antwerpen kreeg Edw. Joris, die in Konstantinopel een tijdlang gevangen had gezeten als verdacht van medeplichtigheid aan een beraamde aanslag op de sultan, de leiding. Een agitatie van socialisten en progressisten had de Belgische regering er toe gebracht de invrijheidstelling van Joris te eisen. Hij had toen een "progressieve" boekhandel geopend (of overgenomen) in Antwerpen, maar was zeer links en ook zeer Vlaamsgezind gebleven. Hij is dan als Vlaamse socialistische afgevaardigde naar de konferentie van Stockholm gereisd. Van Extergem stond achter hem en alhoewel Cam. Huysmans de Vlaamse internationalisten

in de Zweedse hoofdstad niet graag ontmoette, sprak Van Extergem nog met veel eerbied over de Stockholmist Huysmans. Er is daar een band gelegd tussen de socialistenleider en de oud-aktivisten onder de socialisten te Antwerpen, die zich verder heeft laten gelden in het publieke leven van de Scheldestad.

Borms was ook komen getuigen voor Van Extergem : geen Duitsgezinde maar een goed Vlaming, die voor de vrede wilde werken, had hij gezegd. Toen Borms door de gendarmes weer werd weggevoerd, riep Jef : "Dag Borms, 'k ben blij dat je nog niet dood bent !" (hij was ter dood veroordeeld) waarop Borms, lachend antwoordde : "neen, neen ! dag Jef !"

Het was een moment, waarin de goede kameraadschap weer opleefde. Is daarmee ook de Vlaamse romantiek herleefd ? Toen de rechter hem zijn veroordeling had meegedeeld (twintig jaar !) wilde hij de Vlaamse Leeuw zingen : "Zij zullen hem niet temmen, de fiere..." maar de gendarmes waren er direkt bij om dat te voorkomen. Toch kon hij nog roepen (en hij had een krachtige stem) Vliegt de Blauwvoet ! waarop hier en daar uit het publiek

Hoe zwaar zou de storm op de duur niet worden voor de jonge man. Tijdens de staking der havenarbeiders om het transport van munitie naar Polen te verhinderen, zal hij nog wel 'vast' gezeten hebben. Van den Brande was toen de leider. Een paar jaren later is hij voor enige tijd voorwaardelijk op vrije voeten gesteld. Heeft hij zich niet aan de gestelde voorwaarden gehouden ? Het zal wel moeilijk zijn geweest voor zo'n vurig strijderstemperament. In ieder geval is hij weer in de bak gezet.

Maar toen kwam in december 1928 de Bormsverkiezing te Antwerpen. Veel van de geest van Jef van Extergem is daarin aan 't werk geweest. In tal van arbeidersstraten zag men het portret van Borms aan de ramen hangen. Het werd een succes, waardoor men te Brussel, in de heersende kringen, opschrok en een paar maanden later werd er door de regering Jaspers een kwasi-algemene amnestie afgekondigd. Jef kon zijn werk weer opnemen. Maar intussen was er wel wat veranderd. De burgerlijk-nationalistische krachten lieten zich steeds meer gelden. Dit soort nationalisme, dat hij als jong aktivist al bestreden had, kreeg de bovenhand in de Vlaamse Front-Partij. "Een konservatief" katolicisme speelde daarbij een grote rol. Ook de aktie van de notariszoon Van Severen, een man met levendige geest maar geheel in de ban van de theorieën van Charles Maurras drong de partij "naar rechts". Te Antwerpen scheurden een aantal katolieken zich af. Het partijspel dwong de partijleiding allerlei koncessies te doen om de invloed van Van Severen, die een eigen 'solidaristische' groep oprichtte, te beperken.

Daarbij scheen het de middenstand in de laatste jaren voor de grote krisis goed te gaan. Wie een klein Fordje kon kopen, hield zich zelf al voor een Vlaamse "Captain of Industry" (Ford leverde toen nog de goedkoopste wagens). De theorie van de Vlaamse "elite" kwam ; er ontstond zo iets als een Vlaamsgezinde bourgeoisie of subbourgeoisie, die zich in dienst zou stellen van het super-kapitalisme, dat na de krisis zou opkomen. De vlaamsgezindheid van velen meende zich los te kunnen maken van de massa. Een nieuwe bourgeoisie zou alles in orde maken ; men meende een Vlaamse uitgave te kunnen maken van het burgerlijk nationalisme van de vorige eeuw en toen de oorlog kwam - zelfs al iets eerder - ging men opnieuw, zij het dan met wat gewijzigde regels,

het spel van de Raad van Vlaanderen spelen. Men meende een nieuwe voogd gevonden te hebben om voor de opleiding van de pseudo-elite in Vlaanderen te zorgen. In 1915 had een Duitse professor me te Gent gezegd : "wij zullen hier met de welgezinde Vlamingen samen champagne drinken, als pleegkinderen van het Duits expansionisme". Dit woord heeft me doen schrikken en Jef van Extergem zou het zeer zeker afschrikwekkend gevonden hebben.

Maar na zijn bevrijding kwam hij al spoedig tegenover diezelfde krachten te staan ; het solidarisme had velen tot fascisme en nationaal-socialisme doen overgaan.

Was het nog mogelijk voor een democratisch internationalisme en is Van Extergem in de eerste maanden na september 1939 voorstander geweest van een vrede voor kompromis ? Wat is zijn houding geweest tegenover het akkoord Hitler-Stalin ? Ik beschik niet over de nodige gegevens om me daar een beeld van te vormen. Hoe heeft hij zich verhouden tot de aktie van Rik De Man, die vele nationalistische leiders weigerden te steunen ? Reeds voor de oorlog uitbrak had Jef Van Extergem een felle strijd tegen fascisme en nationalisme aangebonden, maar waar stond hij op het vlak der internationale politiek ? Een goede biografie van Jef dient nog geschreven te worden. Ben ik goed ingelicht, dan wordt er in een der historische seminaries te Gent aan gewerkt. Als dit werk ooit verschijnt en op de nodige dokumentatie is opgebouwd, zal het een zeer belangrijke bijdrage zijn tot de studie verhouding tussen nationaliteit en klassenstrijd, waaraan het socialisme in de oude Habsburgse monarchie ook zo zwaar gecollaboreerd heeft en Lenin op zijn beurt in Rusland, want zoals het, op Lenins verzoek, door Stalin in zijn boek over de nationaliteitenkwestie beschreven is, is het wel niet verlopen. Lenin zelf wilde trouwens wel zelfbeschikkingsrecht voor de volken, maar slechts voor hun proletarische krachten buiten de invloed der bourgeois-kultuur (de zeer edelmoedige Dr Schamelhout heeft het in zijn boek over de nationaliteiten in Rusland ook wel wat te idyllisch voorgesteld.)

Hoe heeft van Extergem de eerste oorlogsmaanden doorleefd, vooral geestelijk ? Ik kan het niet nagaan. Hopelijk wordt de zaak eens zuiver belicht. Zeker is in ieder geval dat hij een felle tegenstander was van fascisme en nationaal-socialisme. Toen de Duitsers in Rusland binnenvielen is hij al spoedig verzetstrijder geworden. Hij wist dat het toen hard tegen hard ging. Er is een verhaal in omloop geweest over een laatste ontmoeting met Borms. Hoe het gesprek verliep - er waren jaren geweest van hartelijke vriendschap tussen die twee - weet ik niet. Het zal wel dramatisch geweest zijn. Op 't eind zou Jef gezegd hebben "ik zal je doen fusilleren als dat moet voor de zaak". Van Extergem kende de harde kant van de politiek. Borms stelde de gemoedsretoriek meer op prijs ; de dood joeg hem trouwens geen schrik aan, maar dat zijn jonge vriend van vroeger zo hard geworden was, zal hem wel pijn gedaan hebben. Maar hoe kon het anders ?

Jef van Extergem had de moed van zijn overtuiging. Tot het tragische einde toe.

Over zijn leven, zullen wij binnenkort meer biezonderheden vernemen. Blijve in ieder geval een grote les voor alle Vlaamsgezinden : hij heeft getoond hoe nationalisme, buiten kontakt met de massa, tot verval leidt en in deze tijd alleen in het internationale kader kan opbloeien.

Leo Picard.

PASTORALE VERKLARING VAN DE BISSCHOPPEN OVER DE ONTWIKKELINGSPROBLEMEN

G. Snijkers o.p.

Op 21 januari van dit jaar verscheen een pastorale verklaring van de Belgische Bisschoppen over ontwikkelingsproblemen. De Belgische bisschoppen zetten zich officieel achter de belangrijkste resoluties van het eerste congres van de nationale commissie "Rechtvaardigheid en Vrede" gehouden te Brussel op 7-8 november '69. Deze pastorale verklaring is een verheugend verschijnsel omdat het de eerste maal is dat de gezamenlijke bisschoppen van België zich in een officieel schrijven onomwonden uitspreken voor een progressieve aanpak van de ontwikkelingsproblemen.

Want laten wij maar onmiddellijk bekennen dat wij op dit gebied door de bisschoppen niet erg verwend zijn. Maar kom, het evangelie zegt: "In de hemel is er meer vreugde om één zondaar die zich bekeert dan over negen en negentig rechtvaardigen die geen bekering nodig hebben". Het is een stap in de goede richting, zij het vooralsnog een eerste stap.

Om deze eerste stap naar zijn werkelijke draagwijdte te interpreteren zou het bijgevolg belangrijk zijn te weten welke de volgende stappen zijn die de bisschoppen zullen zetten. Maar zover zijn wij (voorlopig) nog niet en wij moeten ons beperken deze stap te interpreteren in het vertrouwen dat wie de eerste stap zet ook bereid is verder te marsjeren, ook al geeft de tekst de indruk dat de bisschoppen hun eerste stap slechts schoorvoetend hebben gezet. Want op verschillende plaatsen blijft hij opvallend vaag precies alsof de bisschoppen meer hebben willen insidueren dan uitdrukkelijk verklaren en zij schrik hebben gehad de kindertjes bij hun ware naam te noemen.

Door deze pastorale verklaring hebben de bisschoppen op gebied van ontwikkelingsproblematiek zich losgemaakt van de conservatieve vleugel en plaats genomen in de achterhoede van de progressieve vleugel. Dit is een moeilijke positie voor bisschoppen. Gewend om voor te gaan, dwingen zij zichzelf nu achterna te hinken. Laten wij hopen dat zij geen remmende invloed uitoefenen door de voorhoede te verplichten het in het vervolg wat trager aan te doen.

Deze pastorale verklaring bestaat uit drie delen.

Na in een inleiding te hebben gewezen op de verzadiging van een deel van de publieke opinie en van de andere kant op het ongeduld bij de jonge mensen geeft het eerste deel aan de hand van twee sprekende voorbeelden een beschrijving van de waarachtige gegevens van het vraagstuk van de ongelijke verdeling van de welstand in de hedendaagse wereld. Onomwonden wordt verklaard dat de oorzaken te vinden zijn in het imperialisme van het geld dat niet zelden de maatschappelijke structuren in de ontwikkelingslanden beheerst, evenzeer als de internationale betrekkingen. Bovendien moet men nog vaststellen dat de ontwikkelde landen de structuurveranderingen in de ontwikkelingslanden belemmeren en aldus een onrechtvaardige nationale en internationale orde bestendigen, hetgeen de diepe zin uitmaakt van de soms wanhopige politieke en sociale strijd die door zovele volkeren van Azië, Afrika en Latijns-Amerika wordt gevoerd.

In ieder geval zijn wij ver verwijderd van de opvatting dat het tot de natuurlijke en door God gewilde gang van zaken behoorde dat er rijken en armen bestonden.

Het tweede deel handelt over onze verantwoordelijkheid in de huidige organisatie van de wereld. Het beginsel van het imperialisme van het geld moet verdwijnen en plaats maken voor het fundamentele beginsel van de solidariteit van de gehele mensheid.

De oplossing van het probleem is in de eerste plaats een kwestie van geweten en politieke wil en gaat als zodanig ons allen aan: katholieken, christenen, godgelovigen en allen die geloven in de waardigheid van de menselijke persoon. Ook al hangen hiermee een hele reeks ingewikkelde technische problemen samen die door de meeste mensen niet zo direct doorschouwd kunnen worden, toch zou het verkeerd zijn te menen dat wij de hele zaak dan maar aan de deskundigen en technici van het economische en politieke leven of uit de financiële wereld moeten overlaten. De ontwikkeling der volkeren is geen vrijblijvende zaak van liefdadigheid, noch van technische bijstand, maar uw plicht van sociale rechtvaardigheid te realiseren in samenwerking met allen.

Door deze tekst desolidariseren de bisschoppen zich van alle christelijke navelkijkerij van een introverte Kerk, zoals wij dat tot nu toe al te veel hebben gekend: de Kerk, in werksolidariteit met alle mensen, in dienst van de wereld voor meer gerechtigheid.

Het derde deel handelt over het aandeel van België in deze zaak. Wat hebben wij tot nog toe gedaan? vragen de bisschoppen en pittig antwoorden zij: wij hebben veel gedaan, maar kunnen wij ons nog langer permitteren zo weinig te doen? Na een wellicht al te triomfalistische loftrumpet gestoken te hebben aan het adres van de missionarissen, wijzen zij op de verschillende privé-acties, vooral de actie van broederlijk delen, die moeten gezien worden als toetssteen van onze oprechtheid, als stimulerend voorbeeld voor onze officiële ontwikkelingspolitiek en als reële steun van lokale ontwikkelingsinitiatieven. Dan klagen de bisschoppen het Belgisch programma aan van ontwikkelingssamenwerking dat van 1960 tot 1967 midden in het tienjarenplan voor ontwikkeling, terugliep van 182,2 tot 153,4 miljoen dollar, terwijl in dezelfde periode het Bruto Nationaal Produkt in België steeg met 71 t.h. en de militaire uitgaven aanzienlijk omhoog gingen.

Zij vragen aan hen die verantwoordelijkheid dragen voor de Belgische politiek: - dat België tenminste de verplichtingen die het plechtig heeft aangegaan zou nakomen. Wij hebben nog bijlange geen hulpprogramma dat 1 t.h. van het BNP bedraagt.

- dat België zich op nationaal en internationaal vlak zou inzetten om de verschillende mechanismen te hervormen die klaarblijkelijk de vrijheid bedreigen en de werkelijke ontwikkeling tegenhouden.

- dat België alles zou doen om bij te dragen tot een politiek van menselijke ontvoogding op wereldschaal die tegemoet komt aan wat de ontwikkelingslanden nodig hebben en vragen. Een klein land als het onze is bij uitstek geschikt om in een dergelijke, vrede-stichtende actie voorop te gaan.

Tenslotte roepen zij speciaal de katholieke gemeenschap op, opdat zowel de personen als de organisaties tenminste 1 t.h. van hun netto-inkomen zouden afstaan aan ontwikkelingssamenwerking en ervoor zorgen dat deze verklaring geen dode letter zou blijven.

DRIE BEMERKINGEN

- Wij zien verlangend uit naar de volgende pastorale verklaring over ontwikkelingsproblemen, want deze is niet meer dan een interessante inleiding. Als zodanig vraagt zij naar een vervolg.

- Wij zijn benieuwd te zien in hoever de bisschoppen ook met hun daden achter hun woorden gaan staan (cfr. Antwerpen) en in hoever de katholieke gemeenschap in ons land door deze pastorale verklaring zal gesensibiliseerd worden. Het is in ieder geval een verontrustend symptoom dat er zo weinig ruchtbaarheid aan gegeven wordt in verkinging en in publikaties.

- Het zou wenselijk zijn deze pastorale verklaring te versturen op het persoonlijk adres van de belgische ministers of toch in ieder geval van de CVP ministers.

Wellicht is dit allemaal niets anders dan een uiting van een al te naïef optimisme.

Gent, 30 maart '70

PRIMAAT VAN HOLLAND PLEIT VOOR VREDE

Tijdens een oecumenisch bezoek aan België heeft kardinaal Alfrink, primate van Holland en internationaal voorzitter van de beweging PAX CHRISTI, de kristenen eens flink gemaand t.o.v. de onverschilligheid en de onvoldoende propaganda tegen de nog steeds toenemende bewapeningswedloop.

Hij vestigde o.m. de aandacht op enkele cijfers : voor het ogenblik geeft men ongeveer acht duizend dollar uit voor een soldaat en slechts drie honderd dollar voor het onderwijs van een kind ! De huidige wereld geeft 40 procent méér uit voor de bewapening dan voor het openbaar onderwijs !

Volgens zijn oordeel kan men de zaak van de vrede slechts GOED dienen door zich individueel en kollektief VOLLEDIG in de vredesaktie.

Alle ijveraars(ers) voor de vrede zullen deze mening onvoorwaardelijk delen en tevens hopen dat de woorden van kardinaal Alfrink een spoorslag zullen zijn voor de sympathisanten om tot onze akties toe te treden.

DE GUERILLEROS VAN CHRISTUS - KONING

"De guerilleros van Kristus Koning hebben als vijanden de tegenstanders van Spanje en de Kerk, vnl. de progressieven, de kettters en de subversieve kristelijke bewegingen" verklaart een kommuniste van deze organisatie. De *"guerilleros van Kristus Koning"* groeperen ultras die zich de verdedigers gemaakt hebben van een extreme lijn in de kerk. In de loop van de laatste maanden, waren zij de daders van diverse incidenten te Madrid, bij dewelke studenten en priesters werden gewond. Deze organisatie kwam tussen in betogingen en vergaderingen georganiseerd door de oppositie-studenten, arbeiders, katolieken- en verspreide de manifestanten door matrakslagen en door een optreden in "commandostijl". De politie liet hen totnogtoe vrij en heeft geen enkele van de leden van deze organisatie, die een paramilitaire instructie krijgen, aangehouden.

De aartsbisschop van Madrid, Mgr. Marcillo, heeft geen enkele beoordeling i.v.m. deze "guerilleros" die zich erop beroepen "te gehoorzamen aan de autoriteit van de kerk" uitgesproken. Hij heeft echter een kommuniste laten verschijnen waarin formeel gelogenstraft wordt dat een dergelijke organisatie zou geschapen zijn onder zijn hoede.

Een groep theologen is bij de aartsbisschop tussen gekomen om te vragen dat deze groepering zou veroordeeld worden door de kerkelijke hiërarchie voor de gewelddadige akties die zij voert.

CONTRA ZUSTER MAURINA BORG DA SILVEIRA

De militaire rechtbank van Brazilië heeft geweigerd zuster Maurina Borga da Silveira, moeder-overste van het klooster van Ribeira-Preto vrij te laten. De zuster die sedert oktober jl. aangehouden is, wordt beschuldigd de terroristen in de mogelijkheid gesteld te hebben gebruik te maken van het klooster als operatiecentrum.

JEUGDPARLEMENT - WERELDSOLIDARITEIT 1 MAART 1970

HOE HET GROEIDE

In het voorjaar 1969 werd door de werkgroep Jeugd van Broederlijk Delen, vastenkampagne voor de katholieke geloofsgemeenschap, het voorstel gedaan om in 1970 een jeugdparlement te houden.

WAAROM DIT VOORSTEL :

- Reeds geruime tijd werd gezegd en geschreven dat bedoelde campagne geen louter karitatief fondsenverzamen mocht zijn, maar een intense vormings- en informatiecampagne omtrent de ware oorzaken van de onderontwikkeling. De aanloop naar zulk jeugdparlement gaf hiervoor een ideale gelegenheid.

- Herhaalde malen werd gezegd dat de grond van het ontwikkelingsvraagstuk een politieke zaak is. Een initiatief als dit geeft kans tot concrete politieke georiënteerde stellingnamen die eveneens een weerklank kunnen hebben bij een zekere publieke opinie.

- Het werd hoog tijd dat jonge mensen die herhaaldelijk worden opgeroepen voor campagnes allerhande ook de gelegenheid nemen om hun mening op verantwoorde wijze kenbaar te maken met een voldoende klankbord.

- De ideale aanleiding om met dit initiatief voor de dag te komen was het feit dat de campagne Broederlijk Delen voor de tiende maal doorging.

HOE HET UITGEWERKT WERD.

Een map werd klaargemaakt met dokumentatie en werk - materiaal rond 8 onderwerpen : Politiek en Structuurhervorming ; Wereldhandel ; Ontwikkelingssamenwerking en oorlog-vrede ; Projecten ; Voluntariaat, studie en beroep ; Mensen uit de Derde Wereld tussen ons ; Kerk en Ontwikkelingssamenwerking ; Ontwikkelingssamenwerking en missionering.

- Deze mappen werden verspreid en gevraagd werd dat men ter plaatse groepen zou vormen rond één of meer van deze temata. Deze groepen konden tot resoluties komen die werden ingestuurd. Als men bedenkt dat meer dan 8000 van deze mappen werden besteld betekent dit reeds een grote informatiegolf die onafgezien van het jeugdparlement zelf reeds belangrijk kan zijn.

- Deze plaatselijke groepen konden gevormd worden in scholen, jeugdorganisaties, jeugdhuizen of louter als informele groep. Van elke groep werd één of twee vertegenwoordigers uitgenodigd op 1 maart voor het jeugdparlement te Brussel.

Een 800-tal jonge mensen komen samen te Brussel. In de voormiddag gaan de sektievergaderingen door per tema. Men tracht in zoemsessies per groep uit de binnengestuurde resoluties de belangrijkste te selekteren, te amenderen of opnieuw te formuleren. Op het einde van de voormiddag worden deze teksten gestemd in de sektie.

's Namiddags algemene vergadering waar nu een korte dia- montage de resoluties van de sekties inleidt en meedeelt. Er worden nog twee resoluties gestemd gericht aan de deelnemers van het parlement. In eerste reaktie geeft het paneel van 5 personen o.m. R. Vermeire, R. De Gendt hun bedenkingen van de geleverde arbeid. Het geheel wordt afgesloten met een korte en krachtige beaming van de heer B. Maes, directeur van Broederlijk Delen.

Het is onmogelijk alle resoluties weer te geven. Wellicht is het best enkele sleuteltema's kort aan te stippen en één resolutie als voorbeeld te geven.

- Het ontwikkelingsprobleem wordt scherp als een structureel en politiek probleem gesteld.

- De strijd hier en ginds is dezelfde.

- Enorme noodzaak aan constante en duidelijke informatie en duiding zowel in mars-media, te hervormen onderwijs, vormingswerk.

Sommige resoluties zijn principiële stellingnamen, andere gaan zeer concreet naar de situatie toe bv. deze over de gastarbeiders.

Resolutie 1 over politiek en structuurhervormingen luidt : Wij stellen vast :

- dat het probleem van de Derde Wereld een kwestie is van uitbuiting en bevrijding en niet van armoede en ontwikkelingshulp ;

- dat de huidige (nationale en internationale) structuren een onderdrukking door het internationaal grootkapitaal bestendigen en dit met de steun van politieke structuren, parlement, Kerk en massa-media, repressie langs leger en politiemacht, onderwijs, kunst, cultuur.

Daarom stellen wij voor :

- dat de structuren volledig in dienst staan van de mens.

- een grondige en regelmatige informatie.

- een maatschappelijk geëngageerde school.

- een strijd solidair met alle bevrijdings- en ontvoogdingsbewegingen die de mens centraal stellen, zowel hier als in de Derde Wereld.

Daarom vragen wij dat :

- alle bewust gewordenen, inzonderheid arbeiders en studenten, één grote zelfstandige en strijdende politieke macht zouden vormen.

- B.D. in de eerste plaats morele en financiële steun zou geven aan die bevrijdings- en ontvoogdingsbewegingen.

- B.D. informatie zou geven over de problemen van uitbuiting hier en in de Derde Wereld.

- Deze mede - door - de basis geformuleerde problematiek zou opgenomen worden in het leerprogramma en dat in alle geval in de school deze problemen worden aangepakt, hoe dan ook.

EN NU ?

Heel wat werd in bepaalde middens losgeslagen of sterk bevestigd rond de werking van dit jeugdparlement.

Het komt er op aan - in de concrete politiek van B.D. dit waar te maken en aandachtig te volgen ;

- de momenten voor campagnes optimaal te gebruiken voor degelijke informatie en bewustwording.

- de politieke progressieve krachten op een geëngageerde manier meer en meer te bundelen.

Deze bijdrage kan slechts een snap-shot geven voor het gebeuren rond dit jeugdparlement. Hopelijk komt er iets door van de intense bewogenheid die het geheel schraagde.

J. VAN ECKELPOEL

KOMSOMOL SKAYA PRAVDA

Het is normaal Lenin te huldigen n.a.v. zijn 100ste verjaardag, men mag echter niet overdrijven, aldus de Kom-somolskaya Pravda.

De krant van de jonge kommunisten wenst dat de pompeuse en van slechte smaak getuigende manifestaties worden stopgezet. Ze vindt dat men niet elk huis moet versieren met gekleurde tegels die het profiel van de stichter van de Sowjet-Unie vormen. Het artikel suggereert eveneens dat de bakkers er van zouden afzien hun taarten te voorzien van kaarsen in chocolade vergezeld van volgende legende: "Lenin, ons licht". Het zou verkieslijk zijn, aldus volgens de Komolskaya Pravda, dat de producten verser en van betere kwaliteit zouden zijn.

De honderdjarige verjaardag van Lening wordt op 22 april gevierd, zowel in de Sovjet-Unie als in gans de wereld.

TE ZOT OM LOS TE LOPEN

"De enige fout van Dayan was de doodstraf niet te hebben opgelegd voor Arabische terroristen", aldus Ben Gourion in een interview toegestaan aan de studentenkrant van de universiteit van Bar-Ilan.

Hij duidde verder aan dat de Israëliëse terugtrekking uit de Sinaï in 1956, niet het gevolg was van de twee "beledigende en bedreigende" brieven van M. Boulganin, maar wel van de druk van president Eisenhower.

Hij verklaarde tenslotte dat hij nog steeds correspondeerde met Generaal de Gaulle en dat de Israëliëten hun vrees voor de franse politiek overdrijven, alhoewel "de fransen het meest antisemitisch volk van Europa zijn".

Het is wellicht moeilijk te meten welk volk nu het meest antisemitisch is, maar het schijnt toch dat M. Ben Goerion weinig op de hoogte is van de historische realiteit die ons de progroms en de Hitleriaanse volkerenmoord in het geheugen brengt.

J. Wellens schrijft in "Het Pennoen" in een artikel onder de titel de "Sovjet-Unie en ontwikkelingshulp" o.m.

"natuurlijk zijn er wel een aantal nuances. O.m. is er een duidelijk gebrek aan ervaring (de russische sneeuwruimvracht wagens die aan Guinea werden geleverd).

Die domme russen toch die niet weten dat in Afrika de zon schijnt... of is het J. Wellens die zo naïef is...

Er is besloten dat de regering ongeveer 70 miljoen gaat neertellen om een speciale TVzender te bouwen voor "ons" troepen in West Duitsland.

Ware het niet eenvoudiger en voordeliger die troepen terug te trekken ...

VREDESINITIATIEVEN

Door het secretariaat van de B.U.V.V. werden o.m. aan de regering, ambassades en de pers resoluties overgemaakt betreffende :

LAOS

In verband met de uitbreiding van de Amerikaanse bombardementen op de bevrijde gebieden.

Aan de regering werd gevraagd zich publiek te desolidariseren van de Amerikaanse politiek in Zuid-Oost Azië.

BRAZILIE

Aan de ambassade van Brazilië werd een schrijven gericht in verband met martelingen van de politieke gevangenen aldaar en de moord op de oudvolksvertegenwoordiger Mario Alvez.

RHODESIE

De BUVV sprak haar afkeuring uit over de oprichting van het fascistisch minotair regime in Rhodesië. Zij klaagde de verbindingen aan die dit land onderhoudt met Zuid-Afrika - Portugal. Tot de regering en de vooruitstrevende organisaties werd een oproep gericht om, in aansluiting met de resoluties van de Verenigde Naties aan de nationale bevrijdingsbeweging de nodige politieke en materiële hulp te verschaffen.

MILITAIRE OEFENINGEN VAN DE SCOUTS

Bij de regering werd aangedrongen tussen te komen om de onzinnige militaire oefeningen te beletten die door een scouts-vereniging in het Paasverlof georganiseerd werden.

Zoals men weet ging het hier om een zogezegde landing van Russische parachutisten die door Belgen moesten uitgeschakeld worden ...

LEZERS

SCHRIJVEN

Ik verheug me dat de Belgische Bisschoppen met hun Pastorale verklaring eindelijk uit hun ivoren toren gekomen zijn. Wij vragen nu ook dat ze in de voorste rangen komen staan van deze die vechten voor vrede, rechtvaardigheid en ontwapening.

Mogen we hun ook vragen dat ze zich uitspreken tegen de ontzaglijke militaire uitgaven die de katolieke ministers aan ons volk opleggen? Zou het niet nodig zijn hiervan enkele miljoenen op te eisen voor Broederlijk delen? Enkele miljarden zouden eveneens kunnen gebruikt worden om, in onze zogezegde welvaartstaat de ontbrekende rusthuizen, hospitalen, scholen en woningen te bouwen. Zullen de katolieke ministers, nu met hogergenoemde verklaring rekening houden en rekening houden met de gerechtvaardigde eisen die door arbeiders, boeren, studenten, gepensioneerden e.a. worden gesteld? Ik hoop nu dat de Bisschoppen ook druk zullen gaan uitoefenen op de regering, op de ministers en hun politieke partijen, om niet langer miljarden naar de wapenfabrikanten te laten afvloeien en omdat zij een politiek zouden gaan voeren die de vrede en de ontspanning in de hand werken.

Is het niet nodig dat dit in de kerken van op de kansel en door de Bisschoppen klaar en duidelijk wordt gezegd?

I.C. - Brussel